

ŽELEZAR

TEDNIK — GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA SŽ ŽELEZARNE JESENICE

JESENICE, DNE 15. APRILA 1976

ŠTEVILKA: 15. LETO: XXV

Železar izhaja od 1. decembra 1951 kot mesečna revija, od 15. aprila 1959 kot štirinajstdnevnik in od 1. januarja 1962 kot tednik. Glavni in odgovorni urednik Joža Varl — Naslov: Uredništvo Železarja, SŽ — Železarna Jesenice. Številki internih telefonov: urednik 483, administracija 484. Tisk: GP Gorenjski tisk, Kranj. Oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju štev.: 421/1-72

Valjarna Bela v vsej svoji razsežnosti

ANALIZA GOSPODARSKEGA STANJA IN POTREBNA AKTIVNOST ZK V ŽELEZARNI

Grupa za gospodarstvo pri komiteju ZK železarne Jesenice je analizirala trenutno gospodarsko stanje in v ta namen angažirala člane ZK v sektorju prodaje in sektorju za ekonomiko in organizacijo. Analiza teži prvenstveno za tem, da se sooči s stanjem, ki ga povzročajo zaostreni plačilni pogoji. Vpliv novih zakonov se odraža v Železarni v pomanjkanju naročil, razveljavljanju naročil, povečanih zahtevah kupcev, povečanem številu reklamacij, strožjih dobavnih rokih in polnih skladiščih.

Komite ZK železarne Jesenice je obravnaval analizo, ki jo je pripravila grupa za gospodarstvo. V razpravi je komite analizo dopolnil in zavzel naslednja stališča:

1. Poleg aktivnih vzrokov, ki znižujejo poslovno Železarno, obstajajo tudi subjektivni vzroki.
2. Namen akcije je objektivno informirati člane ZK in vse delavce Železarne o problemih, ki slabšajo sedanje gospodarsko stanje.

3. Dolžnost vseh delavcev — predvsem pa komunistov v Železarni je, da na svojih delovnih mestih vztrajajo na izpolnjevanju ukrepov, ki sledijo iz analize.

Naše naloge so naslednje:
— Spremeniti politiko sprejemanja naročil ter izboljšati povezavo s potrošniki s tem, da se morata tako nabava kot prodaja bolj aktivno vključevati na tržišče.

— Z analizo tržišča vnaprej ugotavljati spremenjene zahteve kupcev in z organizacijskimi, tehnološkimi in inovacijskimi posegi omogočiti proizvodnjo tistih kvalit, ki so zanimive z vidika prodajne cene za Železarno.

— S politiko cen se moramo prilagajati stanju na trgu z namenom rentabilnega in neprekinjenega obratovanja.

(Nadaljevanje na 2. strani)

POVPREČNI OSEBNI DOHODEK V MARCU 4.076 DIN

Če bi v uvodu ponovili to, kar smo pred mesecem napisali v zaključku članka, v katerem smo obravnavali osebne dohodke za februar, bi lahko izrazili določeno razočaranje. Osební dohodek za marec namreč kaže na določeno stagnacijo, saj je le za 36,00 din na osebo večji, kot je bil februarski, čeprav je koledarsko mesec marec za dva dni daljši.

Če smo računali, da bo deset več plačanih ur prineslo okrog 200,00 dinarjev, pa na drugi strani ugotavljamo, da je okrog 100,00 dinarjev odšlo na račun manj koriščenega sobotnega dopusta, kar regulira dejan-

ske vsak sam, okrog 60,00 dinarjev pa na račun večjega deleža prispevka iz osebnega dohodka, ki se je spremenil z 29,60 na 30,73 %. Podatki kažejo naslednje:

(Nadaljevanje na 2. strani)

ZAKON O UGOTAVLJANJU IN OBRAČUNAVANJU CELOTNEGA DOHODKA V TOZD

V zadnjem sestavku smo govorili o zavarovanju plačil med uporabniki družbenih sredstev, danes pa bo govora o zakonu o ugotavljanju in obračunavanju celotnega dohodka v temeljnih organizacijah združenega dela, ki je bil objavljen v Uradnem listu 60/75 in je pričel veljati že 27. decembra 1975 s tem, da se uporablja od 1. januarja 1976. Čeprav je trenutno usmerjena vsa pozornost zakonu o zavarovanju plačil med uporabniki družbenih sredstev, sta v bistvu oba zakona enakovredna in drug drugega dopolnjujeta. Novi zakon ureja le ugotavljanje in obračunavanje celotnega dohodka, medtem ko veljajo za ugotavljanje in delitev dohodka še vedno zakonska določila iz leta 1972.

Prvi bo celotni dohodek ugotovljen po novih določilih, to je po sistemu plačane realizacije ob prvem periodičnem obračunu, ki bo letos ob prvem polletju. Normalno smo mo-

rali sestavljati periodični obračun že ob prvem tromesečju in ga predložiti službi družbenega knjigovodstva.

(Nadaljevanje na 4. strani)

SEJE VSEH TREH ZBOROV OBČINSKE SKUPŠČINE

Boris Bregant, Franc Žerjav in Teodor Kreuzer sklicujejo, 22. aprila redne seje zbora združenega dela, zbora krajevnih skupnosti in družbenopolitičnega zbora skupščine občine Jesenice. Delegatom predlagajo v razpravo, potrditev oziroma sprejem naslednja vprašanja:

PROGRAM DELA OBČINSKE SKUPŠČINE ZA LETO 1976

Program dela občinske skupščine Jesenice za leto 1976 je razdeljen na pet delov in sicer tako, da so najprej navedene že letos opravljene naloge, potem pa so predlagane naloge, ki jih bodo zbori občinske skupščine morali opraviti še do konca leta.

I. Teme iz pristojnosti skupščine občine Jesenice:

— obravnava izvajanja delegatskega sistema in delegatskih odnosov v temeljnih samoupravnih organizacijah, v zborih občinske skupščine ter delo skupin delegatov za skupščino SRS (rok junij);
— analiza uresničevanja družbenega dogovora o osnovah kadrovske politike v občini Jesenice (drugo tromesečje);
— dogovor o osnovah srednjeročnega plana razvoja občine v obdobju 1976—1980 (v maju);
— sprejemanje srednjeročnega plana razvoja občine Jesenice za obdobje 1976—1980 (v juliju);
— obravnava poslovnika skupščine občine, usklajenega z ustavo, statutom občine in drugimi predpisi (v drugem tromesečju);
— analiza družbene skrbi za borce NOV in druge vojne udeležence (v drugem tromesečju);
— povelj vseh treh zborov občinske skupščine bo o tem razpravljala tudi skupščina socialnega zavarovanja;

— plan urejanja in vzdrževanja vojaških pokopališč in grobov za obdobje 1976—1980 ter program za leto 1976 (drugo tromesečje);

Z GRADBIŠČA HLADNE VALJARNE

Za uspešno in nemoteno delo hladne valjarne Bela bo pomembno tudi dobro organizirano vzdrževanje. V letu 1975 je bila dokončano izoblikovana organizacijska shema oddelka področnega vzdrževanja hladne valjarne Bela (OPV HV Bela), ki velja od septembra 1975. Bistveni novosti sta združitev elektro in strojnega vzdrževanja že na nivoju proizvodnega obrata ter uvedba novih delovnih mest z nazivom strojni oz. elektro tehnik-specialist. Sodelavci, ki bodo zasedli novo uvedena delovna mesta, naj bi bili strokovno najbolj usposobljeni vzdrževalci na izmeni in s tem odgovorni za nemoteno delovanje najbolj kompleksnih naprav. Na ta način predvidevamo hitrejšo odpravljanje napak in manjšo odvisnost od strokovne pomoči centralnih oddelkov vzdrževanja.

Zaradi specifične opreme, predvsem na elektro področju, je namenjena stalna skrb usposabljanja vzdrževalcev. Prva skupina vzdrževalcev, ki je prišla v septembru 1975, je bila delno seznanjena z napravami, kar je omogočilo, da so lažje sledili montaži. V aprilu se začne druga faza usposabljanja, ločeno za strojne in elektro vzdrževalce.

Skripta za usposabljanje so napisali sodelavci sektorja novogradenj in TOZD VET, ki bodo tudi predavali. Poleg teoretičnih osnov, bo največja pozornost posvečena predvsem praktičnemu seznanjanju z opremo.

Poleg usposabljanja doma, pa so bili vodilni vzdrževalci že na praksi na Poljskem. Izkušnje, ki so jih pridobili, so nam bile v veliko pomoč pri urejanju vzdrževalne delavnice in načina dela vzdrževanja. V letošnjem letu so predvidene še prakse vzdrževalcev na Poljskem, v ZDA in v Angliji.

Relativno zgodnja vključitev vzdrževalcev je pogojena z željo, da se čim bolj seznanijo z opremo ter istočasno izvajajo razna dodatna dela, ki se redno pojavijo pri montaži takega obsega.

Trenutno vzdrževanje opravlja naslednja dela: testiranje opreme, pregled naročenih rezervnih delov, urejanje kataloga rezervnih delov, priprava vzdrževalne dokumentacije, urejanje vzdrževalne delavnice in pomoč operativni novogradnji pri montaži proizvodnih naprav.

Zaradi vedno večjega obsega nalog vzdrževanja v času izgradnje hladne valjarne, vzdrževalcev vedno bolj primanjkuje. Trenutno je v staležu OPV HV sedem sodelavcev v vodstvu (manjka še 4), 15 elektro vzdrževalcev (manjka še 9) in 11 strojnih vzdrževalcev (manjka še 32). Kadrovske sektor posveča kadrovanju stalno skrb, vendar pa pri svojem delu kljub stalnim urgencam vodstva izgradnje, prihaja do težav objektivnega, včasih pa tudi subjektivnega značaja.

Vodstvo izgradnje meni, da je prisotnost čimvečjega števila vzdrževalcev pri testiranju eden izmed osnovnih pogojev za nemoten začetek proizvodnje.

PROIZVODNJA SLOVENSkih ŽELEZARN V MARCU IN PRVEM ČETRTLETJU

Letošnje prvo četrletje je bilo po doseženih proizvodnih rezultatih uspešno. Lani smo ocenili obdobje prvih treh mesecev celo za odlično. Letošnji podatki so ponekod boljši, nekateri pa slabši, vendar v celoti in posamezni so na nivoju letnega gospodarskega načrta.

Proizvodnja surovega železa je v primerjavi z lanskoletno za 5 % večja, letni načrt pa v kumulativni

izvršujemo s 106 %. Jekla je bilo letos izdelanega okoli 3.500 ton ali 2 % več kot v enakem obdobju lani in 2 % več kot je četrtna letnega načrta. Blagovna proizvodnja je bila doslej okoli odstotka nižja kot lani, kar velja za sestavljeno organizacijo združenega dela v celoti in tudi skupno za železarno, medtem ko je pri predelovalcih nekaj večja, kot je bila v prvem četrletju lani.

Za eksterno realizacijo, pri kateri železarne tudi v mesecu marcu niso dosegle načrtovane vrednosti, čeprav je realizacija letos za odstotek višja kot je bila dosežena konec mar-

(Nadaljevanje na 7. strani)

(Nadaljevanje na 2. strani)

V TOZD VET NAGRAJENI TRIJE NOVATORJI

S prvo letošnjo sejo za oceno tehničnih inovacij v TOZD Vzdrževanje, energija in transport, ki je bila v četrtek, 8. aprila, se je zaključil letošnji prvi krog sej v štirih TOZD železarne Jesenice.

Prva letošnja seja je bila 4. februarja v TOZD Hladna predelava, na kateri so člani komisije obravnavali in ocenili štiri tehnološke in tehnične inovacije. Za prikazane prihranke in koristi v višini 271.945,00 dinarjev je bilo odobrenih in izplačanih avtorjem 18.299,00 din odškodnin, nagrad, akontacij in rent.

Druga seja za oceno izboljševalnih predlogov je bila 20. februarja v TOZD Valjarne. Šest avtorjev je s svojimi letnimi prihranki ustvarilo 2.833.284,00 din, komisija pa je uspešnim avtorjem priznala 85.279 dinarjev odškodnin.

V TOZD Talinice je bila seja 18. marca. Člani komisije so ocenili šest tehnoloških in tehničnih izboljšav, s katerimi so prizadevali in uspešni novatorji ustvarili in prihranili 6.502.934,00 din. Za te velike prihranke so člani komisije avtorjem priznali in odobrili šest odškodnin, nagrad, akontacij in rent v višini 141.060,00 din.

Na letošnjo prvo sejo za oceno izboljševalnih predlogov v TOZD VET pa je oddelek za zaščito industrijske lastnine predložil sedem teh-

ničnih izboljšav, s katerimi so avtorji prihranili in ustvarili preko 500.000,00 din letnih prihrankov.

Pozitivno in dokončno je bila ocenjena tehnološka izboljšava št. 1913, avtorjev Feliksa Beštra in Igorja Logarja: Univerzalna merilna komora za merjenje tekočih in plinastih medijev, katerih je bilo v železarni izdelanih 28. Avtorjema je bila priznana odškodnina v višini 1.842 dinarjev.

Dokončno je bila ocenjena tudi tehnična izboljšava št. 2214: Izdelava škarij za striženje žičnih vrvi in kablov, katere avtor je Janez Faletič. Za letni prihranek 32.321,00 din je bila avtorju priznana in odobrena odškodnina v višini 3.612,00 din s posebnim poudarkom pomembnosti izboljšave za delovno varnost.

Ostale tehnološke in tehnične inovacije bodo dokončno ocenjene pozneje na seji komisije TOZD VET ali odbora za raziskave, izume in tehnične izboljšave pri DS Želez-

V letošnjem letu so iznajditelji in novatorji prejeli za svoje dosežke že 250.092,00 din odškodnin, nagrad in rent.

ANALIZA GOSPODARSKEGA STANJA ...

(Nadaljevanje s 1. strani)

— Dolžnost vseh članov kolektiva je, da se angažirajo za take delovne rezultate, ki bodo zagotovili normalno poslovanje.

— Grupa ugotavlja, da se naša panoga srečuje v okviru federacije z različnimi tržnimi pogoji, ki niso odraz vloženega dela, temveč tudi privilegiranih tržnih nabav. Pri tem misli grupa na carinsko zaščito pri uvozu blaga.

— Angažirati lastne sile pri izdelavi rezervnih delov in s tem doseči čim večjo stopnjo izkoriščenosti naših delavnic, kajti ugotovljeno je, da so doma izdelani strojni deli bolj kvalitetni in cenejši. Razen tega predstavlja ta dejavnost največjo stopnjo finalizacije našega materiala.

— Doseči večjo stopnjo usklajenosti med programiranjem remontov in proizvodnjo ter prodajo. Na ta način je treba zmanjšati ozka grla, ki bi se lahko občasno pojavila.

— V sedanjih situacijah je treba težiti za zmanjševanjem števila delavcev tujih firm, ki opravljajo vzdrževalna dela na proizvodnih napravah. Praviloma bi smele delati v Železarni le firme z dejavnostmi, ki jih Železarna nima.

— Z organizacijskimi ukrepi stremeti za takim načinom dela, da se postopno zmanjša potrebno število nadur.

— Obstoječe gospodarsko stanje nam narekuje, da zaostriamo odgovornost za svoje delo na vseh delovnih mestih in odgovornost pri dajanju informacij o poslovnem stanju, tehničnih dosežkih in komercialnih ukrepih ter odločitvah.

— Ugotavljamo, da tehnična kultiviranost naših delavcev stagnira, zato podpiramo vse napore usmerjene v publiciteto tehničnih dosežkov.

— Grupa ugotavlja, da so posebej važne inovacije oziroma tudi najmanjše izboljšave, ki prispevajo k boljšemu izkoriščanju surovine in časa ter izboljšujejo pogoje dela.

— Komite sodi, da je treba pri tolmačenju in prenašanju obrazloženih stališč upoštevati tudi konkretno problematiko na delovnih mestih: izpolnjevanje delovnih nalog, delovno disciplino, porabo materialov, koriščenje delovnih sredstev, analizirati zastoje, reklamacije, solidnost dobav, tako v pogledu rokov, količin in kvalitete.

Navedene naloge so trajne in zelo zahtevne, zato je potrebno pri njihovem uresničevanju angažirati vse delavce Železarne, pri čemer moramo biti komunisti gonilna sila.

V analizi niso zajeti vsi problemi, ki so trenutno prisotni v gospodarski problematiki podjetja. Obdelani so le najbolj kritični, katerih odstranitev bi bistveno pripomogla h gospodarskemu uspehu in ugledu podjetja, kar je končni cilj te akcije. Zato

so osnovne organizacije ZK dolžne, da kritično ocenijo gradivo skupaj z vodstvi obratov in služb, analizirajo stanje in sprejmejo konkretne rešitve.

Komite tovarniške konference
ZKS železarne Jesenice

PROIZVODNJA SLOVENSKE ŽELEZARN V MARCU IN PRVEM ČETRTLETJU

(Nadaljevanje s 1. strani)

ca lani, vendar pa za četrtno leto načrtovane vrednosti, zaostajamo kar devet odstotkov.

Dosedanji izvoz je sedem odstotkov večji od lanskoletnega, vendar izdatno zaostajamo za načrtom.

Povprečno število zaposlenih je v letošnjem letu za odstotek večje kot je bilo v prvem četrtnem letu. Ta podatek nam pokaže, da smo v produktivnosti, če računamo na proizvedeno količino jekla na zaposlenega, napredovali, v primerjavi na proizvedeno enoto blagovne proizvodnje nazadovani in v realizirani vrednosti ostali približno na istem nivoju kot lani.

Da je bila realizacija v prvem četrtnem letu uspešna, je v precejšnji meri rezultat posebnega uspešnega dela v mesecu marcu. Že več let nazaj ugotavljamo, da sta meseca marec in april pretežno najuspešnejša meseca v letu. Letošnji rezultati to samo potrjujejo. Povprečno smo lahko zadovoljni z vsemi dosežki, dva rezultata pa je potrebno posebej poudariti. V valjarni žici v železarni Jesenice so dosegli doslej največjo mesečno proizvodnjo, in sicer 11.490 ton, v jeklarni železarne Štore pa so izdelali 9.785 ton jekla, kar je doslej največja količina dosežena v tej železarni.

Proizvodnja surovega železa, ki je znašala 18.927 ton, je bila doslej v Slovenskih železarnah samo enkrat presežena. Jeseniški plavžarji so izvršili mesečni načrt z okoli 114 % in na štorski elektrodukciji peči s 113 %. Skupna izvršitev mesečnega načrta znaša 114 %.

Mesečna proizvodnja jekla je bila večja kot 70.000 ton in so v vseh treh jeklarnah presežili načrtovano količino. Če bi v naslednjih treh četrtnih letih dosegli enako proizvodnjo kot v prvem, bi lahko dosegli letno proizvodnjo nad 824.000 ton.

Blagovna proizvodnja je bila v marcu letos prvič nad povprečno mesečno načrtovano količino. Železarne so dosegle malo manj kot 61.000 ton ali okoli 3 % več, kot je bilo načrtovano, predelovalci so pa izdelali 3.263 ton izdelkov in zaostali 4 % za načrtom. V seštevku je za sestavljeno organizacijo to seveda še vedno več kot 100-odstotna izvršitev.

V železarni na Jesenicah so v zaostanku tako v odnosu na mesečni kot tudi četrtni plan, na Ravnah so mesečni načrt dosegli, četrtno zaostajajo, v Štoreh pa so mesečni načrt presegli za 16 %, v primerjavi s četrtnim načrtom pa imajo prednost 9 %.

V železarni Jesenice so odpremili 94 % količin, v železarni Ravne celo več kot so letos proizvedli in v železarni Štore 98 % proizvodnje. Predelovalci niso dosegli mesečni načrt v četrtnem letu zaostajajo za 8 %. Pri delovnih organizacijah je stanje zelo različno. V Plamenu Kropa so mesečni plan presegli za 21 % in četrtnega izvršujejo s 110 %. Doslej so odpremili 93 % proizvodnje. V Tovilu Ljubljana so za mesečnim planom zaostali 3 %, za četrtnim za 4 %, odpremili so pa že del lanskoletne proizvodnje. V Verigi Lesce so mesečni načrt dosegli, četrtno zaostajajo za 4 %, odprema je praktično enaka proizvedeni količini. V Žični Celje pa so zaostali v marcu za 22 %, za četrtnim načrtom za 23 %, odpremili pa so 71 % proizvodnje.

Slovenske železarne so skupno presegle mesečni načrt za 2 %, četrtni je preseženo za okoli 400 ton in znaša izvršitev 100 odstotkov.

Da dosežki v izvozu niso zadovoljivi, je omenjeno že uvodoma. V marcu so v železarni Jesenice izvozili nad 4.000 ton izdelkov in tako tudi v četrtnem seštevku presegli za 6 % četrtno letno načrtovane količine. Železarni Ravne in Štore precej zaostajata za četrtno leto načrtovanega izvoza.

Predelovalci so menda kar tekmovali, kdo bo v marcu dosegel boljši rezultat. Najslabši izvoz je dosežen v Verigi pa tudi ta je 108 % mesečnega poprečja. V Žični so zabeležili 166 %, v Plamenu 253 % in v Tovilu 283 %. Seveda so ti podatki relativni, kar zadeva količine, v četrtnem letu je pa izvožena količina pri predelovalcih za 54 % večja kot v enakem obdobju lani.

Skupno je v Slovenskih železarnah v marcu znašal izvoz 114 % načrtovane količine, četrtno kumulativno pa je zaostala za 16 %.

Približno enak dosežek je tudi pri vrednosti izvoza. Mesečna vrednost je bila v marcu 15 % nad načrtovano, četrtna pa je v zaostanku za 22 %.

Pojave pri izvrševanju eksterne realizacije smo omenjali že v preteklih mesecih, v marcu pa se je le malo spremenilo stanje. V nobeni železarni niso dosegli načrtovane vrednosti in tudi zbirno, za prvo četrtno leto imajo vse tri železarne zaostanke. V železarni Jesenice je letošnja realizacija v prvih treh mesecih nižja kot je bila v enakem obdobju lani. Podobno stanje je tudi v Žični Celje. Zbirno imajo večjo realizacijo kot je četrtna letnega načrta samo v Plamenu in v Tovilu. Skoraj težko je pričakovati, da bi do konca leta ob sedanjih tržnih situacijah lahko še nadoknadili zaostanek vrednosti eksterne realizacije iz prvega četrtnega leta, ki znaša 8 %.

V vseh delovnih organizacijah se povečujejo težave z zagotovitvijo potrebnih količin naravnih, da bi proizvodnja lahko polno izkoriščala razpoložljive zmogljivosti naprav. Pri tem stanju tečejo medsebojne menjave prav zadovoljivo, v večini postavk kaže izvršitev namreč precej več kot so četrtno dogovorjene količine.

Značilno za mesec marec je bilo, da je vse potekalo kar ugodno. Ni bilo posebnih težav pri oskrbi s surovinami, pa tudi nobenih izrednih redukcij električne energije ni bilo. Zastoji zaradi vzdrževanja se znižujejo in obrati dosegajo rekordne dosežke. Prepričani smo, da so težave z naročili le prehodne in da bodo ostali za proizvodnjo še naprej tako ugodni pogoji.

Milan Marolt

Čeprav smo se na tem mestu že večkrat soočili s tem vprašanjem, se moramo k njemu še in še vračati. Kajti dosledno uveljavljanje delegatskih odnosov, pomeni premagovanje kakršnekoli odtujitve politične oblasti od delovnih ljudi in uresničevanje njihovih interesov v družbi. To pa ne bo uresničljivo brez stalnega boja za uresničevanje delegatskega sistema in delegatskih razmerij ter stalnega soočanja s tem kaj smo dosegli oziroma, kje je potrebno zaostri naš politični boj, da dosledno uveljavimo delegatski sistem na vseh področjih družbenega dela in življenja in na vseh nivojih. To pomeni, da morajo z delegatskim sistemom samoupravno organizirani delavski razred in delovni ljudje dobiti možnost, da neposredno izvršujejo oblast in upravljajo vse skupne zadeve, ne samo na svojem ožjem območju temveč v okviru vse družbe. Iz teh izhodišč bi morali znova in znova preverjati našo samoupravno prakso in dosežene rezultate na tem področju.

V zadnji številki Železarja smo v sestavku Nov način obračuna osebnega dohodka in samoprispevek, delavci Železarne zelo nazorno spoznali, kolikšen delež svojega osebnega dohodka dajemo za posamezne interesne skupnosti. Skupna stopnja prispevka za interesne skupnosti v letu 1976 znaša kar 30,73 odstotka, ki jo bomo plačevali iz našega bruto osebnega dohodka, za zadovoljevanje naših osebnih in skupnih potreb ter interesov. To je za dejavnosti, ki so del enotnega procesa družbenega dela, ki zadovoljujejo naše potrebe in interese in od katerih nekatere pomenijo bistven dejavnik našega nadaljnjega razvoja.

Seveda se v zvezi s tem in naslovnim vprašanjem moramo takoj soočiti z drugo resnico, namreč koliko smo v okviru te svobodne menjave dela, kot delavci prek svojih delegatov sodelovali pri enakopravnem in skupnem odločanju o opravljanju teh dejavnosti v skladu s skupnimi interesi, sodelovali pri določanju politike razvoja in pospeševanju teh dejavnosti nasploh. Čeprav smo bili s programi interesnih skupnosti letos dovolj zgodaj seznanjeni, pa vendarle moramo priznati, da pri opredeljevanju za naše osebne in skupne potrebe in interese nismo bili dovolj prisotni ter da je pri izražanju le-teh še vedno v večini primerov sam delegat, ki nas zastopa v posameznih interesnih skupnostih. S tem pa seveda ni rečeno, da mnogi izmed njih niso povezani s svojo bazo ali vsaj njenimi problemi, in da niso izražali tudi njenih interesov, pa vendarle to ni tisto, kar v vsebinskem pogledu zasleduje dosledno uresničevanje delegatskega sistema.

KAKO URESNIČUJEMO DELEGATSKI SISTEM

V vsakodnevnom življenju med ljudmi slišiš številne pripombe in pametne misli o dejavnosti posameznih interesnih skupnosti, njihovi politiki in programski usmeritvi. Srečuješ se z mnogimi programskimi usmeritvami, kjer je prisoten le ozek interes in kjer se porabljajo velike vsote denarja, ki ga združujejo delovni ljudje, pa tudi s predlogi in zamislimi, ki zajemajo širši interes, ki pa ne prodrejo v programe posameznih interesnih skupnosti. Vse to lahko ocenjujemo kot posledico nezadostno razvitega delegatskega sistema in neuresničevanja delegatskih razmerij, kar pomeni delegatovo aktivno povezanost s svojo bazo. Vsekakor pa je vzrok za to tudi v tem, da delegatu še nismo dali tistega mesta in tistih pogojev delovanja, da bi lahko odgovorno uresničeval delegatska razmerja. To je stalna delovna povezanost delegata z bazo, ki ga je izvolila, javnost dela, odgovornost za delo in kontrola nad delom.

V vsej dosednji praksi smo najbrž tudi premalo poudarjali, da delegatski mandat pomeni pooblastilo izvoljenemu delegatu, da v procesu dogovarjanja zastopa stališča in interese tistih, ki so ga izvolili. Seveda je to pooblastilo lahko različno široko z ozirom na vsebino obravnavanih vprašanj v interesnih skupnostih. Vsekakor pa v primeru, ki smo ga navajali, ko gre za stopnjo prispevka za posamezno interesno skupnost, njeno bodočo politiko in programsko usmeritev, mora sodelovati baza in tam delegat dobi pooblastila za stališča in interese, ki jih bo izražal v interesni skupnosti. V številnih drugih primerih bodo stališča in interesi oblikovani v sami delegaciji ali na skupnem sestanku delegacije z določenimi družbenopolitičnimi ali samoupravnimi organi.

Ni manj pomembna pri uresničevanju delegatskih razmerij je delegatova odgovornost, ki se razpenja do delovnih ljudi v svoji temeljni samoupravni skupnosti, v našem železarskem primeru do temeljne organizacije združenega dela, do svoje delegacije in preko organa v katerem deluje tudi do širše družbene skupnosti. Ta odgovornost pa se seveda povezuje tako s spoznavanjem objektivnih, resničnih interesov v svoji bazi, z odgovornostjo tam, kjer se o teh interesih dogovarjajo in odločajo in končno se odgovornost povezuje tudi z uveljavljanjem dogovorov in sprejetih stališč v svoji samoupravni bazi.

Pri teh razmišljanjih pa seveda ne moremo in ne smemo mimo tega, da je uresničevanje delegatskega sistema in delegatskih razmerij v družbeni praksi odvisno od celote družbenih odnosov in vzajemnih odvisnosti, od realnega razmerja družbenih sil ter od porazdelitve ekonomske in družbene moči, od bolj ali manj samoupravnega položaja delovnega človeka, od njegovega znanja in sposobnosti, politične kulture itd. Da ne omenjamo že tolikokrat poudarjenega vsestranskega, objektivnega, pravočasnega in ustreznega obveščanja ter razvijanja kulture komuniciranja v naši družbi.

Prav gotovo pa je ob sklepu tega razmišljanja, ki je le neke vrste izrez iz izredne razsežnosti problemov in nalog pri uresničevanju delegatskega sistema in delegatskih razmerij, potrebno poudariti zlasti odgovornost vseh organiziranih socialističnih sil. Brez njihove stalne aktivne vloge, predvsem Zveze komunistov, sindikatov in Socialistične zveze delovnih ljudi, ki morajo biti v tem sistemu notranja povezovalna moč, ne bo mogoče dosledno uveljavljati delegatskih odnosov in delegatskih razmerij.

POVPREČNI OSEBNI DOHODEK V MARCU 4.076 DIN

(Nadaljevanje s 1. strani)

Obdobje	ur/os	din/h	din/os	popr. % učinka	indeks OD 1.75 - 100	indeks življ. stroškov
leto 1975	190.0	19.36	3.677	30.37	100.0	100.0
jan. 1976	190.8	22.21	4.046	32.00	110.0	108.3
februar	179.9	22.46	4.040	32.84	109.9	112.0
marec	190.2	21.43	4.076	32.53	110.9	114.0
I-III 1976	186.9	21.69	4.054	32.47	110.3	111.4

Če bi gibanje osebnih dohodkov primerjali z istim obdobjem leta 1975, je slika skoraj ista, prevladuje namreč zelo majhna razlika med meseci. Bolj značilna pa je primer-

java tistih rezultatov, ki posredno vplivajo na kritje osebnega dohodka, t. j. obseg skupne proizvodnje in realizacije, kar vidimo iz spodnje razpredelnice:

	skupna proizvodnja ton		realizacija v 000 din	
	1975	1976	1975	1976
januar	144.161.8	142.844.1	272.040	274.909
februar	137.344.4	141.840.2	270.482	286.405
marec	147.476.1	147.448.3	291.980	284.327
I – III skupno	428.982.3	432.132.6	834.502	845.641

proizvodnja $\frac{I-III\ 1976\ 432.132.6\ t}{I-III\ 1975\ 428.982.3\ t} = 1.01$ realiz. $\frac{1976\ 845.641\ din}{1975\ 834.502\ din} = 1.01$

osebni dohodki $\frac{I-III\ 1976\ 4.045\ din/os}{I-III\ 1975\ 3.400\ din/os} = 1.19$

Tudi iz tega podatka je razvidno, da je regulacija osebnega dohodka bolj pod vplivom nujnosti pokrivanja naraščajočih življenjskih stroškov, saj iz količinsko in vrednostno enakih rezultatov ni možno pričakovati večjega finančnega učinka, ki naj bi pokrival večji osebni dohodek. Brez dvoma je v mesecu marcu treba povedati tudi to, da se je spremenil dosedanj odstotek prispevkov iz osebnega dohodka z 29,60 % na 30,73 %. Torej prispevki, s katerimi pokrivamo potrebe samoupravnih interesnih skupnosti, so večji za 1,13 %, kar zmanjšuje čisto izplačilo za približno 1,60 %. V aprilu bomo začeli tudi s plačevanjem samoprispevka, ki pa ne bo vključen v sedaj-

nje prispevke, pač pa bo izkazan kot obveznost posameznika.

Pri obravnavanju osebnih dohodkov pa žal preradi pozabljamo na vire, iz katerih osebni dohodki edino lahko izhajajo, t. j. na dohodek. Zaključevanje podatkov, preteklega leta in prehod na novo gospodarsko leto nas pušča v prvem trimesečju v določeni negotovosti, ker podatkov o dohodku še nimamo. Še večja negotovost glede tega pa nastaja takrat, ko se v gospodarski sistem vključujejo določene spremembe, kot se to dogaja prav letos. Verjetno bo treba na prvi obračun uspeha počakati še kakšen mesec. Vse dotlej pa naj naša skrb velja temu, kako se čimboljše prilagoditi novim pogojem gospodarjenja.

SM

ZAKON O UGOTAVLJANJU IN ...

(Nadaljevanje s 1. strani)

V letošnjem letu pa te obveznosti ne bo, zaradi obilice dela pri pripravljalnih delih pa prehod na nov sistem. Pod ta pripravljala dela pa spadajo poravnave obveznosti, program dela za naprej, dopolnjevanje in usklajevanje splošnih aktov, tekoče spremljanje, izstavljanje in plačevanje vrednostnih papirjev in drugo. S tem naj bi postal letošnji prvi april dejanski pričetek kvalitativno spremenjenih odnosov do dela, ki ga vsak posameznik opravlja. Pri tem lahko trdimo, da so računovodski in finančni delavci v tem manj prizadeti, spremembe kontnega plana oziroma drugačen način sestavljanja bilance uspeha ne pomeni neke kvalitativne spremembe v njihovem delu. Delavec finančno računovodskega sektorja je tako ali tako navajen, da zamudi roka sledi kazni, kaznovane pa so tudi nepravilne vknjižbe ali nepravilni obračuni kake obveznosti. Novi sistem pa ostro in brez možnosti opravičevanja sankcionira vsakršno malomarnost ali neodgovorno ravnanje tistih delavcev, ki so pooblašeni vzpostavljati dolžniška in upniška razmerja. Temu bi enostavno lahko rekli, da se odgovornost razširja, pri čemer pa nismo vsi odgovorni za vse, pač pa vsak za svoje področje dela.

Že v prejšnjem Železarnju smo omenjali posledice zakonskih določil zakona o zavarovanju plačil med uporabniki družbenih sredstev. Naj jih na kratko ponovimo:

Zmanjšanje naročil, težave pri pridobivanju vrednostnih papirjev za kritje nabavljenega blaga, merjenje uspešnosti poslovanja z novimi plačilnimi instrumenti. Tu pa smo že pred novim zakonom, ki govori o ugotavljanju in obračunavanju celotnega dohodka v temeljnih organizacijah združenega dela. V čem je bistvena razlika med zakonom o obračunavanju in delitvi celotnega dohodka, ki je veljal do 31. 12. 1975 in zakonom, ki je stopil v veljavo s 1. 1. 1976? Po prejšnji zakonodaji sestavlja celotni dohodek vsa vrednost naših prodanih izdelkov in storitev, enostavneje povedano, kar smo odpremili iz skladišč našim kupcem, to smo lahko tudi zajemali v naš celotni dohodek, ki so ostali v izdelkih na zalogi, ugotovili smo dohodek, obračunali osebne dohodke, pogodbeno in zakonske obveznosti, na kar nam je še ostal ostanek za delitev. Pri tem smo seveda ugotavljali vse te elemente, predno so bila izvršena vsa plačila. Vse to pa je povzročilo v celotnem gospodarstvu nagnjenje k potrošnji vnaprej, kar pa je imelo za posledico zvišanje cen, izgube, zmanjšanje plačilne sposobnosti in drugo. Tako stanje je seveda pomenilo izvesti neke vrste »reformo« v našem dosedanjem gospodarstvu in to po principu potrošnje in reprodukcije v takem obsegu kot dovoljujejo možnosti. Po novi zakonodaji je priznanega celotnega dohodka le toliko, kolikor so nam ga kupci plačali in to v oblikah, ki jih predpisuje zakon o zavarovanju plačil med uporabniki družbenih sredstev. Ne bo odveč, če te oblike ponovimo, te pa so:

- plačilo vnaprej
- plačilo z gotovino v roku 15 dni
- plačilo z menico
- plačilo s čekom
- plačilo z garancijo in
- plačilo na osnovi akreditiva

Vse fakture za izdano blago ali storitev poravnane z enim od teh instrumentov so priznane v celotnem dohodku. Kaj pa je sedaj s stroški, nastalimi v določenem obdobju za ustvarjeno proizvodnjo? Vse stroške in izdatke ter pogodbene in zakonske obveznosti pa moramo obračunati, tako kot so v nekem obdobju nastali, ne glede na to, ali bo prodan izdelek plačan ali ne, zadržimo lahko le del čistih materialnih stroškov v zalogah. To pa je zopet razlika od stare zakonodaje, kjer smo istočasno formirali oba elementa, tako celotni dohodek, kot tudi njegovo delitev na prej omenjene kategorije. Enostavneje povedano, po novem bomo morali obračunati stroške takoj, celotni dohodek pa

še takrat, ko bo kupec blago plačal.

Negativna posledica tega je izguba, ki je lahko samo začasna značaja in se izravna v obdobju, ko kupci vse obveznosti poravnajo, lahko pride do izgube zaradi premajhnih naročil, kar je seveda za TOZD usodnejše, lahko pa pride do izgube tudi zaradi nelikvidnih podjetij, ki bodo morala v prisilno poravnavo oziroma stečaj. Ker smo nesolidne kupce že prej izločali iz naše prodaje, bo to zadnje le v manjši meri vplivalo na rezultat podjetja.

Zaključki in ugotovitve, ki so veljali za izvajanje zakona o zavarovanju plačil med uporabniki družbenih sredstev, veljajo v isti meri tudi za današnji sestavek, kar pomeni, da bo potrebno dosledno izvajati vse ukrepe in aktivnosti za normalno proizvodnjo, ki jo trg zahteva, od tega bodo odvisne ostale funkcije, kot so odprema, plačevanje in uspešnost poslovanja. Jelka Vidali

URESNIČEVANJE PLANA POPRAVIL

Za prvo tromesečje smo z letnim načrtom popravil predvideli 62 večdnevni popravil na raznih proizvodnih napravah. Če to razdelimo po mesecih je na posamezni mesec odpadlo: januar 12, februar 25 in marec 25 večdnevni popravil.

Na osnovi letnega plana popravil smo izdelali operativne plane za vsak mesec posebej. Od skupnih 62 planiranih večdnevni popravil, predvidenih v letnim planom za prvo četrtletje, smo z operativnimi plani zajeli komaj 37, pač pa smo zajeli kar 23 večdnevni popravil, ki niso zajeti v planu za prvo tromesečje. Tako je bilo skupno programiranih 60 večdnevni popravil, od katerih

je bilo v prvem tromesečju dokončnih 48. Dela na treh popravilih nadaljujemo v mesecu aprilu, osem popravil pa je bilo odloženih, na enem pa so bila dela prekinjena. Odložitev popravil je zahtevala proizvodnja, kljub temu, da so bila z operativnimi plani predvidena.

Po posameznih obratih je bila slika takale:

	programirano	dokončano	prekinjeno	nadaljevanje v aprilu
- plavž	7	4	1	-
- SM in el. jekl.	11	11	-	-
- livarna	1	-	-	-
- šamotarna	1	1	-	-
- elektrodni	9	3	-	1
- žebljarna	2	-	-	-
- hlad. valj. in žičarna	12	6	-	-
- jeklovlek	5	3	-	1
- valj. profilov	2	2	-	-
- el. energija	4	3	-	1

Taka je bila slika v odnosu na letni plan, vendar smo opravili popravila še na petnajstih napravah, ki niso bila zajeta v letni plan.

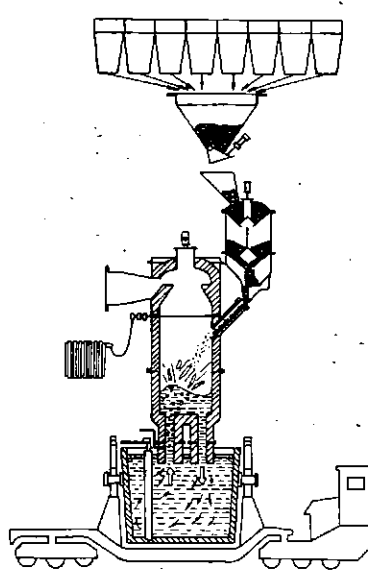
Poleg večdnevni popravil imamo z letnim planom predvidena tudi enodnevna preventivna popravila, tako na plavžih, obeh jeklnah, v vročih valjarnah in jeklovleku. V teh obratih v času enodnevnih popravil, ki trajajo od osem do 24 ur, izvršimo preventivne preglede in popravila. V letnem planu je bilo za prvo tromesečje planiranih kar 152 enodnevnih popravil, posameznih strojev ali kompletnih valjarniških naprav, od teh pa je bilo izvedenih samo 128.

Skupno smo za večdnevna popravila predvideli 4.786 ur v resnici pa so trajala 4.451 ur. V glavnem izvajamo popravila na eno dnino, razen na SM pečeh, valjarniških pečeh in valjarniških žerjavih neprekinjeno. Popravila smo izvajali z letnimi vzdrževalci, razen popravil na SM pečeh,

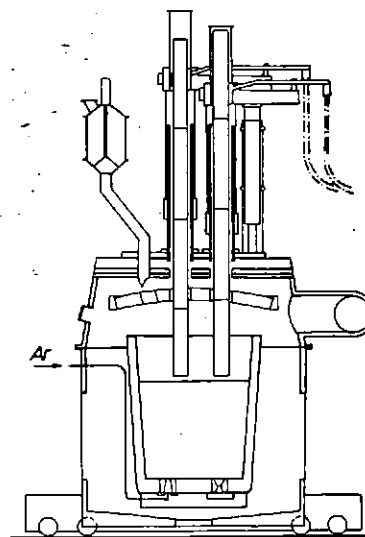
kjer sodelujejo tudi delavci Vatrostalne in Metalne.

V mesecu aprilu imamo letos največji remont, to je remont valjarne debele pločevine, ki bo trajal od 18. aprila do konca meseca. Tu bomo imeli angažirane vse razpoložljive vzdrževalce, razen tega pa bomo rabili tudi pomoč drugih podjetij. Pri tako velikih popravilih pa se vedno bolj kaže pomanjkanje strojnih vzdrževalcev, posebno v tistih dneh, ko v večja večdnevna popravila sovpadajo tudi preventivna popravila. Pri krajših večdnevni popravilih to rešujemo tako, da enodnevna za nekaj dni prestavimo, seveda pa je to nemogoče pri daljših večdnevni popravilih. V takih primerih si pomagamo tako, da enodnevna popravila izvedejo obratni vzdrževalci sami, seveda v manjšem obsegu, ali pa pridejo na delo tisti, ki imajo prosti dan, to pa je mogoče v tistih obratih, kjer delajo v sistemu 4+1. Stane Torkar

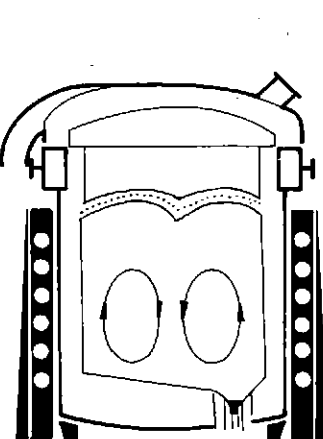
PRED ODLOČITVIJO O TIPI VAKUUMSKE NAPRAVE

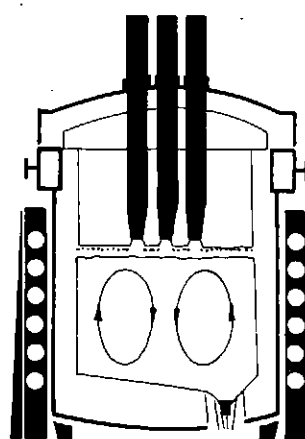
RH vakumska naprava, ena izmed treh tipov metalurških tehnoloških postopkov, med katerimi se bomo morali odločiti v Železarni, kot novem členu v naši kvalitetni usmeritvi

FINKL - MOOR vakumska naprava, najmlajša med tremi napravami, ki pridejo v poštev pri odločitvi v naši Železarni. Podroben opis in prednosti posamezne naprave lahko preberete v naši zadnji 14. številki Železarnja.

ASEA - SKF vakumska naprava, ki omogoča kakršenkoli metalurški postopek metalurške obdelave jekla izven tališniškega agregata.

GOSPODARJENJE Z MAZIVI V ŽELEZARNI

V 13. številki Železarnja, ki je izšla 1. aprila, je v sestavku pod gornjim naslovom prišlo do zamenjave števil v primerjalni razpredelnici, ki prikazuje porabo maziv v Železarni. Ker je zamenjava števil pokazala nasprotno kar trdi avtor sestavka, namreč, da se je specifična in resnična poraba maziv na tono blagovne proizvodnje zmanjševala, razpredelnico objavljamo še enkrat. Za neljubo napako se oprostamo avtorju in bralcem.

PORABA LETA:	povprečje 1960 - 1970	1972	1974	1975
Resnična poraba:	472 ton	464 ton	447 ton	431 ton
Specifična poraba maziv v kg na tono gotove proizvodnje:	-	1,285	1,154	1,085
Specifična poraba v kg na tono skupne proizvodnje:	0,486	0,329	0,274	0,260

PREGLED SESTANKOV SDS

Samoupravne delovne skupine, ki so se sestale v prejšnjem tednu so obravnavale: predlog združevanja in delitve sklada skupne porabe za leto 1976, samoupravni sporazum o družbeni samozaščiti in družbeni dogovor o razporejanju dohodka za leto 1976.

Nekatere samoupravne delovne skupine, ki so razpravljale o predlogu združevanja in delitve sklada skupne porabe za leto 1976 so imele naslednje pripombe in predloge. V samoupravni delovni skupini **adjustaža bluming 1** predlagajo, da se dodelijo sredstva za Kres v višini 98.000 din. V samoupravni delovni skupini **proga 2400/2** so menili, da bi se morala podjetja medsebojno dogovoriti, da bi bil regres povsod enak. V samoupravni delovni skupini **patentirna žice 1** predlagajo, da bi bil regres 1.200 din; jubilejne nagrade naj se povečajo. V samoupravni delovni skupini **SV Bela 2** predlagajo, da se poveča letni regres in regres za počitniške domove. V samoupravni delovni skupini **SV Bela 3** članom ni razumljivo ali so svojci delavca, ki je umrl naravne smrti upravičeni na tri povprečne osebne dohodke. V samoupravni delovni skupini **VEN Bela 4** vprašujejo, zakaj ni tudi v programu gradnja pokritega bazena.

Samoupravne delovne skupine, ki so razpravljale o samoupravnem sporazumu o družbeni samozaščiti in o družbenem dogovoru o razporejanju dohodka za leto 1976 niso imele predlogov in pripomb.

TOZD TALILNICE

V obratu plavž je imela sestanek samoupravna delovna skupina obratovodstvo, ki je obravnavala vprašanja navedena v uvodu in tudi srednjeročni program razvoja železarne Jesenice.

V obratu **martinarna** so imeli sestanek samoupravne delovne skupine: obratovodstvo, SM peči 1, kamnolom. Vse samoupravne delovne skupine so obravnavale vprašanja navedena v uvodu. Poleg tega so tudi obravnavale srednjeročni program razvoja železarne Jesenice za obdobje 1976-1980.

V obratu **livarna** je imela sestanek samoupravna delovna skupina jeklovilarna 2, ki je obravnavala vprašanja našeta v uvodu.

V obratu **valjarna bluming-štekel** je imela sestanek samoupravna delovna skupina obratovodstvo, ki je obravnavala vprašanja navedena v uvodu.

V obratu valjarna 2400 je imela sestanek samoupravna delovna skupina proga 2400/2, ki je obravnavala vprašanja našeta v uvodu. Poleg tega pa tudi gospodarski načrt Železarne za leto 1976 in razno. Člani so menili, da bi v bodoče delili zaščitna sredstva enotno, kajti po nekaterih obratih ne dobijo brisač, ker ne vedo, da jih drugje dobivajo.

TOZD HLADNA PREDELAVA

V obratu **hladna valjarna** so imele sestanek samoupravne delovne skupine: hladna valjarna 1, 2, 3, adjustaža hladne valjarne, skladišče vložnega materiala, karisti hladne valjarne in odprema hladne valjarne. Vse samoupravne delovne skupine so obravnavale zakon o novem načinu plačevanja, predlog organizacije sindikata za organiziranje rekreacije. Člane so informirali o novem načinu plačevanja in s tem v zvezi tudi o težavah, ki bodo nastopile, o krajših delovnih dobavnih rokih, večjem številu reklamacij in večjih zalogah. Pri delu naj upoštevajo dosledno tehnološko disciplino, na delovnem mestu naj se držijo predpisanih planov in poraba potrošnega materiala naj se zmanjša na minimum.

V obratu **žičarna** sta imeli sestanek samoupravni delovni skupini patentirna žice 1 in 2, ki sta obravnavali vprašanja navedena v uvodu. Poleg tega sta tudi obravnavali program ciljev za doseg družbenega plana za leto 1976 in proizvodnjo v mesecu februarju in plan za mesec marec.

V obratu **jeklovlek** je imela sestanek samoupravna delovna skupina obratovodstvo, ki je obravnavala vprašanja našeta v uvodu.

V **elektrodnem obratu** je imela sestanek samoupravna delovna skupina proizvodnja praškov, ki je obravnavala vprašanja navedena v uvodu.

TOZD VZDRŽEVANJE, ENERGIJA IN TRANSPORT

V obratu **strojne delavnice** so imele sestanek samoupravne delovne skupine: obratovodstvo, orodjarna 1, tehnična strojni delavnice, strugarji Javornik in materialna služba. Vse samoupravne delovne skupine so obravnavale vprašanja našeta v uvodu.

V obratu **strojno vzdrževanje** so imele sestanek samoupravne delovne skupine: SV jeklarna 1, 2, 3, 4, SV Bela 1, 2, 3, SV Jesenice 3. Vse samoupravne delovne skupine so obravnavale vprašanja našeta v uvodu. V samoupravnih delovnih

skupinah SV jeklarna 1, 2, 3, 4, so tudi obravnavali remont ASEA, nagrajevanje in premestitve, varnost pri delu in razno. Remont ASEA peči je potekal zadovoljivo in delo je bilo tudi opravljeno brez nezd.

V obratu **VEN** so imele sestanek samoupravne delovne skupine: obratovodstvo, VEN-DES 1 in 2, VEN-ERD, VEN Bela 1, 2, 3, 4 in VEN jeklarna, VEN plavž, VEN Jesenice ter VEN Javornik. Vse samoupravne delovne skupine so obravnavale vprašanja navedena v uvodu. V samoupravni delovni skupini **VEN-DES 2** predlagajo, da bi nabavili nov stroj za navijanje elektro magnetnih tuljav za potrebe valjarn Bela.

V obratu **ETE** je imela sestanek samoupravna delovna skupina parne naprave 1, ki je obravnavala vprašanja navedena v uvodu.

V obratu **PIV** je imela sestanek samoupravna delovna skupina PIV 3, ki je obravnavala vprašanja našeta v uvodu.

V obratu **strugarna valjev** je imela sestanek samoupravna delovna skupina strugarna valjev Javornik, ki je obravnavala vprašanja navedena v uvodu in tudi tehnične norme v strugarni valjev Javornik.

V obratu **gradbeno vzdrževanje** je imela sestanek samoupravna delovna skupina obratovodstvo, ki je obravnavala vprašanja našeta v uvodu.

DELOVNA SKUPNOST SKUPNE SLUŽBE

V delovni skupnosti Skupne službe so imele sestanek samoupravne delovne skupine center za obdelavo podatkov, mehanska preizkuševalnica OTK in proizvodna grupa valjarne Bela. Samoupravne delovne skupine so obravnavale vprašanja našeta v uvodu. V samoupravni delovni skupini **center za obdelavo podatkov** so tudi obravnavali premakljivi delovni čas in program razvoja. Glede premakljivega delovnega časa so menili, da naj se uvede čim bolj široko, kjer je možno. To pomeni humanizacijo dela in povečanje produktivnosti. Prav tako bi želeli izvedeti od kadrovskega sektorja načrt, kje bodo delali starejši delavci iz centra za obdelavo podatkov, ki ne bodo več zmogni za delo pri obdelavi podatkov.

Pregled samoupravnih delovnih skupin je narejen na osnovi zapisnikov, ki smo jih prejeli od samoupravnih delovnih skupin. Pregled naredila Vlasta Vidic.

NAŠ SOBESEDNIK: NIKOLA ARBANAS

Velikokrat slišimo pripombe, da premalo pišemo o mladih delavcih iz naše železarne, vse preveč prostora pa namenimo poročanju z raznih sej in sestankov. Danes napako deloma že popravljamo, obljubljam pa, da se bomo v prihodnje še bolj potrudili in res več spregovorili o naših mladih delavcih, katerim je ta rubrika tudi namenjena.

Naš današnji sobesednik je Nikola ARBANAS, predsednik osnovne organizacije ZSMS valjarne žice na Beli. Po poklicu je valjavec, sedaj pa je na delovnem mestu kot vodja pulta navijalca. Doma je iz Zadra, na Jesenicah pa živi od leta 1964. Najprej smo Nikola vprašali, kaj ga je privedlo v naše železarsko mesto. »Ko sem doma končal osnovno šolo, nisem imel pravih možnosti za nadaljnje šolanje. S posredovanjem prijatelja, ki je že preje delal na Jesenicah, sem pisal v železarski izobraževalni center za sprejem. Prošnji so ugodili in prišel sem na Jesenice, naredil poklicno šolo za valjavca in se potem zaposlil v valjarni žice, kjer sedaj delam že sedem let.«

Kakšni pa so bili tvoji prvi vtisi na Jesenicah? »Malo težje sem se znašel, predvsem zato, ker sem prišel med nove ljudi, nove navade, zraven pa še jezi-

ka nisem dobro razumel. Šele po prihodu iz JLA sem bolj »zaživel«. Takrat se je tudi v našem obratu začela ustanavljati mladinska organizacija. Eden od mojih tovarišev je predlagal, da bi bil jaz predsednik in ko so tudi drugi s tem soglašali sem to dolžnost z veseljem sprejel.«

Kako pa sedaj dela osnovna organizacija ZSMS v vašem obratu?

»V obratu valjarne žice nas dela dvajset mladincev. Predvsem moram povedati, da so marljivi na delovnem mestu, vlada pa tudi interes za delo v OO ZSMS. Včasih se seveda zgodi, da kdo naredi prekršek, vendar vse dobro uredimo, pri tem nam veliko pomaga obratovodja Franc Ravnihar, ki razume mlade. Na naših sestankih obravnavamo najrazličnejše stvari, ponavadi je največ govora o grupnih postavkah za osebni dohodek, pa o izplenu, kvaliteti materiala in podobno. Mlade zelo veseli, če presežejo normo, saj vedo, da bo to koristilo vsej železarni.«

Po delu se tudi izobražuješ?

USTANOVLJENA KOMISIJA ZA TISK IN INFORMIRANJE

V sredo, 7. aprila, je bil ustanovni sestanek komisije za tisk in informacije pri koordinacijskem svetu ZSMS železarne Jesenice. Sestanka se je udeležilo 15 nosilcev informiranja iz osnovnih organizacij ZSMS železarne Jesenice. Lahko rečemo, da je bila udeležba res zadovoljiva, saj so mnoge OO ZSMS izbrale informatorje šele po večkratnih pozivih.

Na začetku je tovariš Janko Račič mlade informatorje seznanil z nalogami, ki jih bodo morali kot nosilci informiranja opravljati v osnovnih organizacijah. Najpomembnejše je, da obveščajo o delu OO ZSMS in da skrbijo za pretok informacij od osnovnih organizacij do koordinacijskega sveta in občinske konference ZSMS. Člani komi-

»Da, delam delovodsko šolo in če bo šlo vse po sreči, jo bom končal prihodnje leto. To šolanje mi povzroča včasih preglavice, saj moram večkrat menjati dnino.«

Povejmo še to, da je Nikola Arbanas tudi član predsedstva koordinacijskega sveta ZSMS železarne, v svoji TOZD pa tudi predsednik športne komisije. Kot pravi Dalmašinec je vnet pristaš nogometa, »navija« pa seveda za Hajduka.

Za konec smo ga še povprašali, če mu misli kaj uhajajo v domači kraj?

»Prav gotovo je malo domotožja. Vsi, ki smo sedaj ločeni od rojstnega kraja mislimo nanj, po svoje pa skušamo tudi pomagati. Pri nas v Dalmaciji sedaj predvsem urejajo ceste, ker so stare dotrajane. Pri nas prav sedaj popravljajo cesto Zeleni hrast - Smiljić - Biograd na moru. Da bi vsaj v nečem pomagal našim, sem na nekem sestanku predlagal, da bi morda tudi kakšna naša delovna organizacija primaknila dinar, s čimer bi pripomogla, da bi bila cesta hitreje nared. To bo koristilo tudi našim delavcem, ki bodo tam letovali, saj se bo prav s to cesto za 40 kilometrov skrajšala pot do Biograda.« J.

sije za tisk in informacije bodo vsi nosilci informiranja iz OO ZSMS železarne Jesenice, sestajali pa se bodo enkrat mesečno. Dogovorili so se, da bodo prihodnjič izvolili še izvršni odbor komisije in določili tudi uredniški odbor za izdajanje biltena. Komisija bo glasilo izdajala le občasno; prva številka s temo Mladi železar v mesecu mladosti bo izšla ob 25. maju.

Na sestanku so sprejeli polletni program dela komisije, sklenili pa so tudi, da bodo v bodoče še bolj pesterili mladinsko rubriko v Železarni in s tem izboljšali njeno kvaliteto. Marjeta Dolenc

ŽIVAHNEJŠE DELO MLADIH V MARTINARNI IN ELEKTROJEKLARNI

V zadnjih mesecih je več osnovnih organizacij ZSMS v železarni povečalo svojo aktivnost. Tako so se tudi mladi delavci v martinarni in elektrojeklarni odločili, da se ponovno organizirajo in sicer kot ena OO ZSMS. Že na ustanovnem sestanku se je zbralo trideset mladincev, ki so izrazili voljo do dela v mladinski organizaciji. Glede na to, da je bila mladina v obeh omenjenih obratih dalj časa neaktivna, je bilo poudarjeno, da stojijo pred novoustanovitveno OO ZSMS težke naloge, saj ne bo mogoče čez noč odpraviti posledic neaktivnosti. Ravno iz tega razloga so v okviru sprejetega programa dali največji poudarek idejnopolitičnemu delu oziroma izobraževanju, ki bo moral zajeti kar najširši krog članov osnovne organizacije.

Na ustanovnem sestanku so za predsednika OO ZSMS izvolili Francija Ambrožiča, za sekretarja Alojza Avgušтина, za ostale člane predsedstva pa: Blaža Cvetko, Janeza Čiuha, Zdravka Prezlja in Fuada Fajkovića. J.

Sodelavka pri kontroli elektrod

Pripravljenost je vedno boljša kakor golo pričakovanje...

Tito

RADIOLOŠKA, KEMIJSKA IN BIOLOŠKA DEKONTAMINACIJA

Zato je najprimerneje, da je na enem delovnem mestu (odn. ob eni posodi z razkužilom) parno število ljudi. Umivanje in spiranje razkužil ponovno trikrat. Občutljiva in ranjena mesta se razkužujejo posebno pazljivo.

Oddelek za kopanje

Po uporabi kemikalij pri razkuževanju umijemo kožo v tekoči vodi. Najprimerneje so prhe s pritiskom 2-3 atmosfer. V mnogih primerih bomo na ruševinah in v domačem okolju prhe improvizirali s pomočjo lesenih in pločevinastih žlebov in podobno. Za dovod vode na take prhe uporabljamo različne vrste črpalk ali pa vodo direktno iz hidranta odnosno poškodovane cevi. Za kopanje uporabimo 0,5 do 1 %-no raztopino pralnega praška, ki ni močno alkalen in ne vsebuje v vodi težko topnih snovi.

Ce so ljudje okuženi s hlapi vojnih strupov, poteka razkuževanje s štirikratnim kopanjem pod prho in z uporabo mila. Po kopanju prejme za brisanje vsak papirnato brisačo.

Pod prho speljemo zbirne in odtočne kanale za odtok uporabljene vode. Prostor od prhe do kontrole mora biti prekrit s snopi bičevja, deskami ali opekami za varen prehod.

Oddelek za kontrolo razkuževanja

Oddelek naj bi bil v zaprtem prostoru, brez posebne opreme. Zdravnik ali medicinska sestra opravljajo kontrolo uspešnosti razkužitve. Če ugotovimo znake notranje zastrupitve, je potrebno te osebe takoj napotiti na postajo prve pomoči.

Oblačilnica

Tukaj postavimo nekaj klopi in skladišče čiste obleke. Razkuženi prejmejo obleko. Tu jim vrnemo tudi osebne predmete in vrednosti, ki so jih oddali v skladišnici.

RAZKUŽEVANJE ŽIVINE IN ŽIVALI

Začetno razkuževanje opravljajo lastniki živali z improviziranimi pripomočki. Za vpijanje strupenih kapljic uporabljamo papir, krpe, pepel, ali pa zviteke slame in sena.

Postaja za razkuževanje živine in živali ima prav tako čisti in nečisti prostor. Na postaji organiziramo prostor za sprejem in pripravo živine ter prostor za razkuževanje in kopanje. Na prostoru za sprejem živine ločimo od živine vso opremo in jo sortiramo. Nato se tako sortirana oprema odpelje v zabojih in vrečah na razkuževanje. Na živalih pustimo le povodce.

Na prostoru za razkuževanje in kopanje uredimo priveze - bokse. Ko so živali privezane na določena mesta, jih veterinar pregleda in izloči težje zastrupljene. Veterinar odredi razkuževalni ekipi navodila za razkuževanje posebno občutljivih delov (oči, usta).

Moštvo, ki je privedlo živali, jim ovije in priveže repe. Razkuževanje živine izvajamo tako, da z eno roko zaprašujemo žival s prašnatimi kemikalijami, z drugo roko pa drgnemo prašek v dlako. Kalcijev hipoklorit uporabljamo kot vsestransko razkužilo.

Raztopino kloramina (10-20 %-na vodna ali alkoholna raztopina) nabrizgamo po okuženem predelu živali. Kadar nam bo primanjkovalo razpršilcev raztopine (in to bo skoraj vedno!), potem zdrgnemo z navlaženimi svitki slame ali sena površino kože živali. Otiranje oziroma sušenje pa opravimo s suhimi svitki iz istega priročnega materiala.

Kot nadomestek kloraminu uporabljamo zelo uspešno tudi vodno raztopino sode bikarbone (2 %-no raztopino).

Po uporabi razkužil in kemikalij živino okopamo, najprimerneje so prhe s tolpo (50 stopinj) vodo.

Prostor za kontrolo je nameščen na prehodu na čisti del postaje. Na tem mestu pripravimo posebne otepe slame napojene z raztopino kloramina, da pri prehodu čezenj razkužimo še noge živali. Tukaj zamenjamo povodce s čistimi (novimi), odvijemo in sprostimo repe živalim ter snamemo živalim zaščitne maske.

(SE NADALJUJE)

TEHNIČNI FELJTON - TEHNIČNI FELJTON - TEHNIČNI FELJTON - TEHNIČNI FELJTON - TEHNIČNI

ZEMELJSKI PLIN V DRŽAVAH EGS LETA 1975

Proizvodnja in poraba zemeljskega plina je v državah zahodnoevropske gospodarske skupnosti v zadnjih letih neprestano močno naraščala. Prvič se je zgodilo, da je bil leta 1975, porast proizvodnje in porabe v primerjavi s predhodnim letom precej manjši. V preteklem letu je dosegla proizvodnja 163 milijard kub. metrov kar je samo za dva odstotka več kot leta 1974. Prejšnja leta se je gibal vsakoletno povečanje proizvodnje zemeljskega plina v teh državah okoli 15 odstotkov. Gibanje proizvodnje in porabe zemeljskega plina v letih 1973, 1974 in 1975 je razvidna iz razpredelnice.

V zvezni republiki Nemčiji, Franciji in Italiji je bila proizvodnja iz lastnih virov celo manjša kot leta 1974. Obe največji proizvajalki med državami EGS - Nizozemska in Velika Britanija - sta povečali svojo lanskeletno proizvodnjo za sedem in tri odstotke.

Vzrok za nižjo rast proizvodnje je bil predvsem v gospodarski recesiji, ki je v preteklem letu doletela te države. Le-ta se je z manjšo porabo zemeljskega plina poznala predvsem v železarski industriji. Poleg tega so s porabo plina bolj varčevala tudi gospodarstva. Končno je k temu treba prišteti tudi skupno politiko teh zahodnoevropskih držav, ki skuša doseči določeno varčevanje z lastnimi energetskimi rezervami. To znižanje porabe je imelo predvsem za posledico manjšo porabo zemeljskega plina z nizozemskih najhaljših. Vendar je bila v posameznih državah situacija precej različna.

Zvezna republika Nemčija je svoje dobave zemeljskega plina iz Nizozemske tudi v preteklem letu precej povečala. Istočasno pa so se dobave iz drugih dežel zelo malo povečale. Tako Francija, kakor tudi Belgija, sta svoj nakup nizozemskega plina v letu 1976 znižali. Vendar je Francija vzporedno s tem povečala nabavo v drugih državah, predvsem v Alžiriji za 14 odstotkov. To je bilo v skladu s prej omenjeno politiko varčevanja z lastnimi energetskimi rezervami. Nasprotno pa je Italija povečala uvoz nizozemskega plina in to je bilo tudi prvokrat, da je tekla dobava plina preko vsega leta. Razen tega je ta država povečala svoj uvoz iz drugih držav, predvsem iz Sovjetske

zveze. V zadnjih treh letih je poraba zemeljskega plina iz lastnih virov v Italiji padla. Zato je povečala uvoz iz Nizozemske na 17 odstotkov in iz ostalih dežel na 19 odstotkov.

V zvezi s politiko varčevanja lastnih rezerv zemeljskega plina v deželah EGS, je uvoz iz ostalih dežel narasel več kot se pričakovali. Z ozirom na splošno manjše povpraševanje je to povečanje uvoza še bolj značilno. Vendar predstavlja ta uvoz v dežele EGS samo pet odstotkov celotne porabe, medtem ko krije nizozemski plin skoraj polovico skupnih potreb teh držav. Zato pa je zelo verjetno, da bo uvoz zemeljskega plina iz drugih držav v prihodnjih letih stalno naraščal.

	EGS	Zvezna rep. Nemčija	Francija	Italija	Nizozemska	Belgija	Luksemburg	Velika Britanija
Proizvodnja v mia. kub. metrim								
1973	139.815	19.385	7.308	14.562	70.815	-	-	27.745
1974	159.201	19.834	7.556	14.504	83.725	-	-	33.582
1975	163.500	18.100	7.200	13.700	90.000	-	-	34.500
Delež porabe v %								
1974/73	+14	+4	+1	-0,2	+19	-	-	+21
1975/74	+2	-9	-5	-6	+7	-	-	3
Lastna proizvodnja v %								
1973	97	55	45	88	100	-	-	97
1974	96	47	41	79	100	-	-	98
1975	94	41	39	64	100	-	-	98
Nizozemski plin v %								
1973	46	44	45	-	100	100	100	-
1974	48	49	48	8	100	100	100	-
1975	49	55	47	17	100	100	100	-
Alžirski, libijski in sovjetski plin v %								
1973	3	1	10	12	-	-	-	3
1974	4	4	11	13	-	-	-	2
1975	6	4	14	19	-	-	-	2

Obzidava peči v novi hladni valjarni

IZ POKOJNINSKEGA IN INVALIDSKEGA ZAVAROVANJA

V 14. številki Železarnja sem vam pod naslovom Kolikšne bodo pokojnine in invalidnine v letu 1976 pojasnil več sklepov o novih zneskih invalidnin in o povečanju pokojnin, danes pa si oglejmo še nekaj ostalih sklepov določenih z omenjeno sejo skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

POVRAČILO POTNIH IN SELITVENIH STROŠKOV ZA ZAVAROVANCE IN DELOVNE INVALIDE

Zavarovanci, upokojenci in delovni invalidi imajo v primerih ki so določeni v statutu skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja, v zvezi z uveljavljanjem nekaterih pravic invalidskega varstva, tudi pravico do povračila potnih stroškov, v določenih primerih pa tudi do povračila selitvenih stroškov.

V 162. členu statuta te skupnosti imajo zavarovanci in delovni invalidi pravico do povračila potnih stroškov:

1. Kadar jih organ skupnosti napoti v drug kraj izven kraja stalnega prebivališča oziroma zaposlitve zaradi ugotovitve invalidnosti, telesne okvare, ugotovitve neposredne nevarnosti za nastanek invalidnosti ter potrebe za pomoč in postrežbo in je kraj, kamor so napoteni, oddaljen najmanj 15 km od kraja stalnega prebivališča oziroma zaposlitve.

2. Kadar jih organ skupnosti napoti v drug kraj na poklicno rehabilitacijo, privajanje na delo ali da nastopijo ustrezno delo.

Povračilo stroškov za hrano in prenočitve med potjo in bivanjem v drugem kraju (dnevnic) v navedenih primerih znaša po sklepu omenjene skupščine:

— polovica dnevnice, ki jo določa za tekoče leto sindikalna lista za službeno potovanje v državi, ki traja nad osem ur do 12 ur (trenutno 48,00 dinarjev), oziroma

— dve tretjini dnevnice po istih določilih, če traja potovanje več kot 10 ur in mora zavarovana oseba tudi prenočevati v drugem kraju (trenutno 150,00 din).

Zavarovanci, upokojenci in delovni invalidi imajo tudi pravico do povračila prevoznih stroškov za redna prevozna sredstva javnega prometa. Če ni javnega prevoznega sredstva, niti ni nujen prevoz z reševalnim avtomobilom, je dopusten prevoz z osebnim avtomobilom in znaša povračilo za prevožen kilometer 1,50 din, ki se izplača zavarovancu oziroma prevozniku.

Po že omenjenem 162 čl. statuta zavarovancu, kadar je glede na njegovo zdravstveno stanje potreben prevoz z reševalnim avtomobilom, plača skupnost prevozne stroške, ne glede na oddaljenost od kraja zaposlitve oziroma stalnega prebivališča. Prevoz z reševalnim avtomobilom dovoli organ skupnosti, ki je zavarovancu oziroma delovnega invalida napotil v drug kraj.

Pravico do povračila potnih stroškov imajo tudi osebe, ki so določene za spremljevalce zavarovancev oziroma delovnih invalidov v spredaj navedenih primerih.

Naslednji sklep določa, da je delovni invalid in zavarovane pri katerem je podana neposredna nevarnost za invalidnost, ki je napoten na stalno zaposlitev v drug kraj izven stalnega prebivališča, upravičen do povračila selitvenih stroškov. Selitveni stroški se povrnejo v višini dejanskih stroškov po predloženih računih in komisiji ugotovljenih upravičenih stroških, vendar največ do višine 4.000,00 din.

VALORIZACIJSKI KOLIČNIKI ZA PRERAČUNAVANJE OSEBNIH DOHODKOV IZ PREJŠNJIH LET NA RAVEN OSEBNIH DOHODKOV V LETU 1975

Skupščina je najprej sprejela sklep o ugotovitvi, da je znašal v letu 1975 povprečni mesečni osebni

dohodek na območju te skupnosti (SRS) 3.521,00 din, kar pomeni 25,1 odstotek več kot v letu 1974, nato pa sklenila da se osebni dohodki iz prejšnjih let, ki se štejejo v pokojninsko osnovo, preračunavajo na raven osebnih dohodkov v letu 1975 takole:

osebni dohodek dosežen:

v letu 1965 s količnikom 565,2
v letu 1966 s količnikom 427,3
v letu 1967 s količnikom 386,9
v letu 1968 s količnikom 353,2
v letu 1969 s količnikom 306,7
v letu 1970 s količnikom 255,9
v letu 1971 s količnikom 214,3
v letu 1972 s količnikom 182,0
v letu 1973 s količnikom 157,1
v letu 1974 s količnikom 125,1

Ti količniki bodo veljali za tiste zavarovance, ki bodo vložili zahtevek za odmero pokojnine z upoštevanjem osebnega dohodka ustvarjenega v letu 1976, to pomeni, da veljajo za tiste zavarovance, ki bodo zahtevali upokojeve v drugem polletju 1976. Dohodek zadnjih dveh let se ne valorizira. Sicer pa bodo zavarovanci v drugem polletju že lahko izbirali ugodnejše obdobje, ali osebni dohodek v letih od 1. 1. 1966 do 31. 12. 1975 ali osebni dohodek v letih od 1. 1. 1967 do 31. 12. 1976 oziroma v drugem polletju še za toliko celih mesecev kolikor bodo še v delovnem razmerju.

Vsekakor pa je priporočljivo, da se kandidati za upokojeve predhodno posvetujejo.

Na podlagi povprečnega mesečnega zneska osebnega dohodka vseh zaposlenih v letu 1975 — 3.521,00 din, so bili po enaki metodi, kot za čas od leta 1966 do leta 1975, izračunani in potrjeni tudi povprečni mesečni osebni dohodki po skupinah za leto 1975 ter najnižji in najvišji osebni dohodki, ki se uporabljajo (v skladu z določili 13. čl. zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ter v skladu s 3. odstavkom 59. čl. statuta skupnosti PIZ), za izračun pokojninske osnove za leto 1976.

Zdravko Pogačnik

NOVICE IZ SINDIKALNIH ORGANIZACIJ

HLADNA VALJARNA

V torek, 30. marca, je bila seja izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata. Referent za oddihe in izlete je navzoče seznanil s številom dodeljenih mest za letovanje v počitniških domovih. Na voljo je 24 mest v počitniškem domu v Crikvenici. Upoštevali naj bi prijave tistih članov sindikata, ki niso letovali najmanj dve leti. Za letovanje v Biogradu na moru pa imajo na voljo 77 mest.

V razpravi je bil tudi nov način finančnega poslovanja. Obratovodja je opozoril na probleme, ki jih bo treba reševati ob sprejetju novega zakona. Meni, da se člani TOZD premalo zavedajo posledic ob uveljavljanju novega zakona in da so o celotni problematiki premalo informirani. Več pozornosti bo treba posvetiti disciplini in natančnosti izdelave izdelkov. V razpravi je sodeloval tudi Stanko Pulc in povedal, da odvečne zaloge povzročajo še večjo stopnjo inflacije. S takšnim načinom poslovanja ne moremo več naprej in bo treba delati drugače.

VAROVANJE VIDA V OTROŠKI DOBI

Morda ni povsem pravilno, da delimo pojem zdravja in primerjamo težo ene bolezni s težo druge. Vendar bo najbrž vsakdo soglašal, da je vid človeku najdražji čut in da so zdrave oči med najbolj dragocenimi, kar prinese otrok s seboj na svet. Zato je toliko večja tudi naša dolžnost, da ohranimo otroku oči zdrave in da mu omogočimo pravičen razvoj vida.

Zaradi doslednosti naj omenimo, da ogrožajo vid že vrojene in prirojene bolezni ter hibe, toda njih preprečevanje spada v območje genetičnih servisov — žal, da takih pri nas še ni — in pa posvetovalnic za nosečnice. Skrb za otrokove oči po rojstvu in v prvih letih tja do šole pa je ob današnji organizaciji zdravstvene službe skoraj izključno na ramenih staršev in deloma vzgojiteljev v vrtcih, kolikor jih otroci pač obiskujejo. Oči so namreč ob rojstvu le na videz že popolnoma razvite, njihova funkcija, torej vid, je še na nizki stopnji. Razvija se šele z uporabo v pravih okoljih in do normalne, vse do petega leta starosti. Ravno v teh letih pa so sistematični pregledi oči pri nas še redki, morebitne spremembe na očeh in vidu lahko tako v tem času opazijo le starši oziroma vzgojiteljica v vrtcu in samo oni lahko tako v tem času pravočasno ukrepajo.

K temu prištevajmo še preprečevanje očesnih poškodb in vzgojo otroka v tem smislu, kar je zopet pretežna naloga doma in šele kasneje tudi šole. Ker so posledice očesnih nezdov težke, spregovorimo najprej o njih.

Okoli je majhen, toda visoko razvit organ z zahtevno nalogo, zato je izredno občutljiv. Če odštejemo vnanje plasti, je sestavljeno le iz prozornih delov in čutnih celic. Vsaka količnejša poškodba prozorne dele škali ali okvari čutne celice, s čimer se močno poslabša tudi vid. Pri hujših poškodbah izgubi otrok poleg vida še zrklo, včasih je v nevarnosti celo drugo oko. Tragičnost očesnih nezdov pri otrocih je poleg izgube vida še v nečem. Odrasli se ponesreči običajno pri delu. Poučen je o nevarnostih, na razpolago so mu zaščitna sredstva in je nesreče pogosto kriv sam, ker ni upošteval varnostnih predpisov. Nasprotno pa se poškoduje otrok pri igri, sredi veselja, neveden in brez nadzorstva, vendar bo — takorekoč brez lastne krivde — posledice nosil sam.

Otrokove oči so izpostavljene nevarnosti od trenutka, ko zapusti varno stajico in samostojno kobaca okoli. Po vsem sega, vsak predmet mu pride za igro prav. Ni mu mar, če je koničast ali oster, zadostuje, da se sveti, pa mu je všeč. Kar kmalu bi hotel tudi že razljati s škarjami in nožem, krpiti s šivanko ali uporabljati peresnik. Vseeno mu je, če je orodje zanj preveliko in nerodno. Z njim v roki teka okoli, ne da bi se zavedal, kako brž se lahko spotakne in rani.

Ravno zato moramo paziti, da nevarni predmeti otroku niso pri rokah. Noži, škarje, pletike in podobno imajo svoje mesto na polici ali v predalu, ki ga otrok ne more doseči. Dokler so v družini majhni otroci, naj odrasli redno pospravljajo nevaren pribor. Z majhno pozornostjo lahko odvrnejo možnost nesreče. Otrokom dajemo za ročno delo orodje, ki je primerno njihovega razvoja in starosti, ter jih navajamo, kako se uporablja. Škarje in

noži naj bodo na koncih zaobljeni. Prav nič se ne mudi, da bi predšolskega otroka učili kvačkati ali plesti. Otroci naj pri ročnem delu sedijo, od svoje mizice pa naj vstajajo s prostimi rokami.

Težje je pomagati, kadar gre otrok z doma in se igra v naravi. Tudi tu je vrsta možnosti za poškodbe oči. Kar mu pride pod roko, vrže z željo, da bi letelo čim dlje, ne pomisli pa, da bi lahko koga zadel. Prav mu pridejo kamni, snežne kepe, palice, kostanji itd. V igri se bojujejo z lesenimi meči in kopji, strelja s fračo in lokom, morda celo z zračno puško. Suka se okrog zidarjev in pleskarjev ter jih posnema v igri z malto in beležem, ki je očem hudo nevarna. Plazi se po grmovju, kjer ga trnova vejica lahko zbode v oko. In če bo našel zavržen naboj ali razstrelivo, se mu ne bo ognil, ampak bo tolkel po njem, dokler ga ne raznese.

Vemo, da ima otrok pravico do igre in da mu je ne moremo braniti. Igra mu ni le v razvedrilo, potrebna mu je za pravičen duševni in telesni razvoj. Zavedamo se tudi, da ga ne moremo peljati za roko skozi življenje, vse dokler ne odraste niti ni možno in primerno, da ga vedno nadzorujemo. K zdravi igri v naravi naj prispevajo starši in vzgojitelji s svojimi napotki. Vedno znova naj opozarjajo otroke ob raznih priložnostih na te in one nevarnosti, morda se jim bodo le izognili. Doma in v šoli naj se učijo primernih iger. Otroci pri igri nadzorstva starejših nimajo radi, ne bo jih pa motilo, če se kdaj tudi odrasli sami vključijo v njihovo igro.

Najpogostejša sprememba, ki ogroža razvoj vida, pa starši o njej le malo vedo, je **škiljenje**. Hiba je včasih že prirojena, sicer se pojavi od drugega do četrtega leta. Oči, če so zdrave nenehno sodelujejo, na predmet, ki ga opazuje otrok, sta navedena vedno obe očesi. Če gleda otrok z enim očesom v določeno smer, z drugim pa nekam mimo, imenujemo tako stanje škiljenje. Ko bi škilavi otrok zaznaval z obema očesoma, bi videl dvojno. Toda za to potrebuje dejansko le eno oko, vtise drugega pa podzvestno zatre. Ker je škiljenje trajno stanje, škilavega očesa nikoli ne uporabljajo, zato se mu vid ne more razviti ali pa mu nazaduje. Posledica je težka slabovidnost tega očesa. Ker si pomaga otrok z boljšim očesom, starši slabovidnosti seveda ne opazijo. Mislijo pač, da gre le za napako v otrokovi zunanosti, ki jo bo moč popraviti kdaj kasneje. Ko ob sistematičnem pregledu v prvem razredu odkrijejo slabovidnost, je v večini primerov čas za uspešno zdravljenje že zamujen.

Pri škiljenju moramo ukrepati, kakor hitro opazimo, najkasneje pa z drugim letom starosti. Slabovidnost lahko tedaj preprečimo na sorazmerno preprost način: pokrivati moramo le neodklonjeno oko — seveda po navodilih okulista in tako h gledanju prisiliti škilavo oko. Ker so škilavčki skoraj vedno tudi daljnovidni ali imajo kako drugo refrakcijsko hibo, dobijo še očala, ki jih morajo redno uporabljati, pokrivamo jih pa enostavno tako, da ustrezno zalepimo.

Največja težava, ob kateri pogosto spodleti uspešno zdravljenje, pa po naših izkušnjah ni v zalepki ali očalih, ki naj bi jih otrok nosil že z dvema ali tremi leti, ampak v

spremembe plačevanja v blagajniškem poslovanju in je za vsak nakup potrebna naročilnica sindikata Železarnje. Računi plačani v gotovini ne smejo presegati vsote 500 din.

V nadaljevanju seje so za dodeljevanje denarne pomoči predlagali sodelavce Vengarja, Drobnica in Podobnikovo.

Izvršni odbor osnovne organizacije sindikata je bil seznanjen tudi s predlogom za izvedbo seminarja o kulturnem življenju delavcev, ki bo v aprilu. Za podelitev srebrnega znaka slovenskih sindikatov niso imeli predlogov.

SKUPNA SEJA PREDSTAVNIKOV DRUŽBENOPOLITIČNIH ORGANIZACIJ ŽELEZARNE

V četrtek, 8. aprila, so se sestali člani tovarniškega komiteja ZKS Železarnje, izvršnega odbora sindikata Železarnje in koordinacijskega sveta ZSMS Železarnje. V razpravi je bil zaključni račun, ki ga je obrazložila Jelka Vidali iz sektorja za organizacijo dela. Tovarišica Vidali je prav tako obrazložila program medsebojne poravnave finančnih obveznosti iz preteklosti.

Navzoči so obravnavali problematiki posvetili vso pozornost in se strinjali s predlaganimi ukrepi.

Na koncu pa ne smemo pozabiti še na **vnetna obolenja** oči, ki so možna tako v predšolski kot v šolski dobi. Medtem ko danes le še redko srečamo očesno skrofulozo, značilnega predstavnika slabih socialnih razmer, pa je vedno pogostejše virusno obolenje roženice. Bolezen je trdovratna, pušča hude trajne posledice na vidu in se neredno ponavlja. Uspešno jo zdravimo le v prvih dneh, zato je kakršnokoli obotavljanje staršev lahko usodno. Sprememb na roženici v začetku s prostim očesom še ne vidimo, starši torej ne morejo sami presoditi, ali gre za običajni katar veznice — ta je sicer pogostnejši — ali pa za virusno obolenje roženice. Zato je prav, da vse primere očesnih vnetij vidi zdravnik, in to pravočasno, to je prve dneve.

Dr. Tone Žel

SEJE VSEH TREH ZBOROV OBČINSKE SKUPŠČINE

(Nadaljevanje s 1. strani)

— poleg vseh treh zborov občinske skupščine, bo o tem vprašanju razpravljala tudi skupščina kulturne skupnosti;

— obravnava gospodarskega položaja in uresničevanja načrtane politike družbenoekonomskega razvoja občine v letu 1975 (v maju);

— analiza gibanja gospodarstva v letu 1976 (v novembru);

— analiza o samoupravnem organiziranju in integracijah organizacij združenega dela v občini (četrti tromeščec);

— potrjevanje samoupravnih splošnih aktov samoupravnih interesnih skupnosti in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti, ki jih potrjuje skupščina občine (kakor bodo predloženi).

II. Teme programa skupščine SFRJ in SRS, ki jih bo obravnavala skupščina občine:

— družbeni plan razvoja SR Slovenije v obdobju 1976–1980 (v maju);

— uresničevanje samoupravnega organiziranja samoupravnih interesnih skupnosti in aktualni problemi, ki se pojavljajo pri njihovem delu (v juniju);

— energetska bilanca SR Slovenije do leta 1985 (v juniju);

— predlog za izdajo osnutka zakona o triglavskem narodnem parku (v juniju); — v razpravi bo sodelovala tudi skupščina kulturne skupnosti;

— obravnava poročila o izvajanju resolucije o družbenoekonomski politiki in razvoju SRS za leto 1976 ter izvajanju družbenega načrta razvoja skupaj s poročilom občine Jesenice (v juliju);

— obravnava osnutka zakona o rednih sodiščih (v juliju);

— obravnava osnutka zakona o samoupravnih sodiščih (v juliju);

— obravnava predloga zakona o ljudski obrambi (v drugem tromeščcu);

III. Občinski predpisi in drugi splošni akti:

— obravnava predloga odloka o zazidalnem načrtu za šolski center na Plavžu (april);

— obravnava predloga družbenega dogovora o družbeni samozaščiti (april);

— obravnava predloga odloka o načinu upravljanja s sredstvi pomoči za borce NOV (april);

— obravnava sprememb in dopolnitev odloka o oblikovanju in družbeni kontroli cen;

— obravnava poročil inšpekcijskih služb (v aprilu);

— obravnava predloga odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o organizaciji upravnih organov in sekretariata občinske skupščine (v aprilu);

— obravnava predloga za spremembo odloka o amortizaciji stanovanj na območju občine Jesenice;

— obravnava predloga odloka o zazidalnem načrtu za izgradnjo medicinske šole na Plavžu (v maju);

— obravnava predloga odloka o pogojih za prodajo izven poslovnega prostora (v maju);

— obravnava predloga odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o pogojih prodaje izven poslovnega prostora samostojnih obrtnikov (v maju);

— potrjevanje samoupravnega sporazuma o ustanovitvi komunalne skupnosti Jesenice (v maju);

— dogovor o ustanovitvi informacijsko – dokumentacijskega centra v občini (v maju);

— razprava o zaključnem računu davkov občanov za leto 1975 (v maju);

— razprava o odloku o ukinitvi sklada za borce NOV občine Jesenice (v maju);

— razprava o predlogu družbenega dogovora o zagotavljanju sredstev za delo državnih organov v SRS (v juniju);

— razprava o predlogu odloka o poprečni gradbeni ceni in poprečnih stroških komunalno urejenega zemljišča (v juniju);

— razprava smernic za urbanistično načrtovanje občine Jesenice (v juniju);

— obravnava predloga odloka o zazidalnem načrtu Plavški travnik II (v juniju);

— obravnava predloga odloka o potrditvi zaključnega računa o izvršitvi proračuna in ostalih računov za leto 1975 (v juniju);

— obravnava predloga odloka o spremembi odloka o delovnih organizacijah, ki opravljajo komunalno dejavnost posebnega družbenega pomena (v septembru);

— obravnava predloga odloka o zunanjem videzu naselij na območju občine Jesenice (v septembru);

— razprava o predlogu družbenega dogovora o načinu sodelovanja predstavnikov družbene skupnosti v

organih samoupravljanja pri komunalnih organizacijah združenega dela (v septembru);

— obravnava predloga odloka o pristojnosti in delu komunalnih nadzornikov v občini Jesenice (v septembru);

— razprava o predlogu odloka o urejanju in oddajanju stavbnega zemljišča (v septembru);

— obravnava predloga odloka o čiščenju potokov in jarkov (v novembru);

— obravnava predloga o novelaciji urbanističnega programa (v decembru);

— obravnava poročila gradbenega odbora za izgradnjo mrljskih vežic na Blejski Dobravi (v decembru);

IV. Temeljne samoupravne organizacije in skupnosti, ki dajejo skupščini občini Jesenice poročila o svojem delu:

— poročilo SDK podružnica Kranj o opravljenem delu v letu 1975 (v aprilu);

— poročilo podjetja Kovinar Jesenice za TOZD, ki opravlja komunalno dejavnost (v maju);

— poročilo podjetja Vodovod Jesenice (v septembru);

— poročilo podjetja Elektro Kranj (v novembru);

— poročilo biroja za urbanizem in stanovanjske zadeve Jesenice (v septembru);

— poročilo zdravstvenega doma Jesenice (v oktobru);

— poročilo splošne bolnice Jesenice (v oktobru);

— poročilo veterinarske postaje veterinarskega zavoda Gorenjske Kranj (v septembru);

— poročilo zavoda za socialno medicino in higieno Kranj (v oktobru);

V. Zbori občinske skupščine in skupščin samoupravnih interesnih skupnosti bodo skupaj obravnavale:

— analiza družbene skrbi za borce NOV in druge vojne udeležence (v juniju) — vsi trije zbori občinske skupščine in skupščina socialnega varstva;

— plan urejanja in vzdrževanja vojaških pokopališč in grobov za obdobje 1976–1980 ter za leto 1976 (v juniju) — vsi trije zbori občinske skupščine in skupščina kulturne skupnosti;

— analiza koncepta usmerjenega izobraževanja v občini (v septembru) — vsi trije zbori občinske skupščine in skupščina izobraževalne skupnosti.

ZAZIDALNI NAČRT ZA ŠOLSKI CENTER PLAVŽ I

Biro za urbanizem in stanovanjsko poslovanje Jesenice preko izvršnega sveta občinske skupščine, predlaga vsem trem zborom v potrditev zazidalni načrt za šolski center Plavž I. Le-ta zajema območje, ki leži med Cesto maršala Tita, potokom Jesenice, železniško progo Jesenice — Avstrija in obstoječim stanovanjskim naseljem, to je na območju, ki je po sprejetem urbanističnem programu občine, predvideno za potrebe šolstva in vzgojnega varstva. Zazidalni — investicijski program obsega osemletno šolo, posebno osnovno šolo, vzgojno varstveno ustanovo, telovadnico z bazenom in športna igrišča. Posamezni objekti so razvrščeni tako, da tvorijo krožno zazidavo, v sredini katere je centralno šolsko dvorišče z glavnim dostopom s Ceste Cirila Tavčarja, ki se priključuje na Cesto maršala Tita. Rekreativne površine pa bodo dostopne tudi s Ceste revolucije. Vse objekte bo možno graditi etapno s takojšnjo uporabnostjo dograjenega objekta. Osnovna šola bo lahko sprejela 1.100 učencev, posebna osnovna šola pa 160 učencev, medtem ko bo vzgojno varstvena ustanova lahko sprejela 180 predšolskih otrok in 54 otrok v jasli.

Izvršni svet je obravnaval osnutek zazidalnega načrta že v oktobru lanskega leta, le-ta pa je bil en mesec tudi javno razgrnjen. V času javne razgrnitve je bil osnutek posredovan v pregled republiškega sanitarnemu inšpektoratu, kmetijski zemljiški skupnosti pri občinski skupščini Jesenice in oddelku za notranje zadeve. Osnutek sta obravnavala tudi krajevna skupnost Plavž in komisija za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve pri izvršnem svetu občinske skupščine Jesenice, ki sta dala več pripomb, ki so bile posredovane projektantu in izvršnemu svetu občinske skupščine Jesenice. Projektant je nekatere stvari v zvezi s pripombami dopolnil, k drugim pa so dane pismene obrazložitve. Izvršni svet, ki je predlog z dopolnitvami in obrazložitvami ponovno obravnaval, 24. februarja, vsem trem zborom predlaga, da predlog odloka o zazidalnem načrtu za šolski center Plavž I po razpravi sprejmejo.

DRUŽBENI DOGOVOR O DRUŽBENI SAMOZAŠČITI

Družbeni dogovor o družbeni samozaščiti, ki ga podpisujejo skupščina občine Jesenice, krajevne skupnosti, temeljne in druge organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti, družbenopolitične organizacije ter društva na območju občine Jesenice, je bil v razpravi pri vseh podpisnikih, ki so izrekli soglasje k takemu dokumentu in podprli tudi njegovo vsebino. Družbeni dogovor pomeni konkretizacijo nalog, ki so bile že samoupravno sprejete in zapisane v različne druge dokumente — ustava, občinski statut in statute krajevnih organizacij, samoupravne akte organizacij združenega dela in v drugih dokumentih, kot je resolucija zvezne in republiške skupščine, dokumenti kongresov Zveze komunistov, sindikata in drugih.

Izvršni svet občinske skupščine, ki je o dokumentu ponovno razpravljaj 6. aprila, predlaga vsem trem zborom, da o njem razpravljajo, ga sprejmejo in določijo podpisnika.

DRUŽBENA POMOČ V STANOVANJSKEM GOSPODARSTVU ZA UDELEŽENCE NOV

Komisija za zadeve borcev in invalidov NOV pri občinski skupščini posreduje vsem trem zborom v razpravo in sprejem predlog odloka o načinu upravljanja s sredstvi družbene pomoči v stanovanjskem gospodarstvu za udeležence narodnoosvobodilne vojne in načinu njihovega reševanja stanovanjskih vprašanj.

Stanovanjski problemi udeležencev NOV se sicer obravnavajo in rešujejo v okviru rednega sistema stanovanjske politike in stanovanjskega gospodarstva, vendar je v okviru sredstev, ki se bodo oblikovala, v tem odloku predvidena tudi dopolnilna oblika družbene pomoči. Materialna osnova te oblike pomoči bo denar, ki ga v obliki anuitet vračajo tisti posojiljemalci, ki so prejeli stanovanjska posojila iz bivšega občinskega sklada za reševanje stanovanjskih vprašanj udeležencev NOV, kakor tudi denar, amortizacije od najemnih stanovanj, ki so bila zgrajena iz denarja tega sklada. Ta denar se zbira na posebnem računu samoupravne stanovanjske skupnosti in letno znese okoli 250.000 dinarjev. Razen tega odlok predvideva, da se bo ta znesek oplajal tudi z namenskimi prispevki, ki jih bodo na podlagi samoupravnega sporazuma ali neposredno prispevale organizacije združenega dela in druge samoupravne organizacije ter interesne skupnosti, nadalje dodatni prispevek samoupravne stanovanjske skupnosti in razna darila, volila in drugi prispevki.

SPREMEMBA IN DOPOLNITEV ODLOKA O DRUŽBENI KONTROLI CEN

Dogovor o izvajanju politike cen izdelkov in storitev iz pristojnosti republike in občin v letu 1976 v prvi točki 16. člena določa marže v prodaji na drobno za posamezne skupine živil. Marže so v glavnem ostale iste, spremembe so nastale le pri margarinah ter rastlinski in živalski masti, ki je po predlogu določena v odstotku in sicer 12 %, medtem, ko je bila v lanskem letu po dogovoru 1,60 din na kilogram. V letošnjem dogovoru so tudi na novo določene marže za južno sadje (pomaranče, limone, grenivke, mandarine in banane) in sicer 15 % ter za jabolka in krompir, kjer znaša marža 12 %. Vse ostale marže so ostale nespremenjene. Seveda to pa zahteva spremembo in dopolnitev odloka, ki ju vsem trem zborom predlaga izvršni svet.

POROČILO SLUŽBE DRUŽBENEGA KNJIGOVODSTVA

Na osnovi zakona in statuta službe družbenega knjigovodstva, podružnica SDK Kranj daje občinski skupščini Jesenice v razpravo in potrditev letno poročilo o opravljenem delu v letu 1975. Služba se je v lanskem letu trudila, da svoje delo čimbolj približa zahtevam in funkcijam, ki so določene z ustavo, zakonom in drugimi predpisi. V skladu z vlogo in mestom, ki ga ima SDK v družbeno ekonomskem sistemu, je kontrola opravljala svoje delo po programu, v katerem je bila zajeta kontrola razpolaganja z družbenimi sredstvi in izpolnjevanja obveznosti uporabnikov družbenih sredstev. Kontrola podružnice Kranj je s štirimi ekspoziturami skrbela za dosledno izvajanje predpisov. Čeprav je kontrola preprečila številne nepravilnosti, pa se pri eksternih pregledih finančnega poslovanja še vedno odkrivajo različne nezakonitosti in pomanjkljivosti, kar kaže tudi na površnost pri izpolnjevanju nalogov in obračunov. Na nepravilnosti, ugotovljene v poročilu, pa vpliva tudi spreminjanje predpisov ali pa na novo uvedeni obračuni. Predpisi izidejo pogosto tudi prepozno. Spremenjeni predpisi pa so

vplivali tudi na povečan obseg dela v kontroli.

V poročilu so konkretno obravnavane nepravilnosti, ki jih je v preteklem letu ugotovila kontrola službe družbenega knjigovodstva v posameznih organizacijah združenega dela v jesenški občini.

O DELU OBČINSKIH IN MEDOBČINSKIH INŠPEKCIJSKIH SLUŽB

Vsem trem zborom so svoja poročila za leto 1975 predložile občinske inšpekcijske službe in sicer: tržna, gradbena, urbanistična, požarnovarstvena, kmetijska in veterinarska ter medobčinske inšpekcijske službe za delo in gozdarstvo.

Zaradi obsežnosti poročil, bomo krajše ugotovitve inšpekcijskih služb posredovali našim bralcem v prihodnji številki Železarnja.

SPREMEMBE IN DOPOLNITVE ODLOKA O ORGANIZACIJI IN DELOVNEM PODROČJU UPRAVNIH ORGANOV TER SEKRETARIATA OBČINSKE SKUPŠČINE

Po določilih statuta občine Jesenice določa temeljno organizacijo občinskih upravnih organov in opredelitev področja dela teh organov občinska skupščina z odlokom. Skladno s tem je občinska skupščina Jesenice 26. 9. 1974 sprejela odlok o organizaciji in delovnem področju upravnih organov ter sekretariata občinske skupščine Jesenice, 18. 9. 1975 pa je bil zaradi reorganizacije inšpekcijskih služb ta odlok ustrezno dopolnjen in spremenjen.

V tem času se je ponovno pokazala potreba po ustreznejši organizaciji nekaterih občinskih upravnih organov, ki terja spremembe v opredelitvi delovnega področja teh organov in sicer:

1. Z ustanovitvijo strokovne službe kot delovne skupnosti pri občinski skupnosti socialnega skrbstva se ukinja notranja organizacijska enota — odsek za zdravstvo in socialno varstvo — v sestavi oddelka za občo upravo in družbene službe. Ta odsek je namreč po pooblastilu izvršnega sveta SOB in izvršnega odbora občinske skupnosti socialnega skrbstva Jesenice dosedaj opravljal vsa strokovna opravila za občinsko skupnost socialnega skrbstva Jesenice.

2. Po sedanji organizaciji občinskih upravnih organov je bila notranja organizacijska enota — odsek za plan, analize in statistiko — organizacijsko v sestavi oddelka za gošpodarstvo, po predlogu pa se služba planiranja prenese v upravni organ za finance, z nazivom »oddelek za finance in planiranje«. Razlogi, ki terjajo te spremembe v reorganizaciji oddelka za finance so v tem, da je bila pristojnost upravnega organa za finance z dosedanjim organiziranjem omejena zgolj na samo izvrševanje občinskega proračuna. Sedanji polo-

žaj in razmere pa narekujejo permanentno, načrtno in kontinuirano spremljanje celovitega gospodarjenja v občini in s tem spremljanja vseh pojavov ter možnosti odklajanja posameznih odstopanj. To pa je mogoče zagotoviti le z ustreznijo organizacijo, z združenjem potencialnih sposobnosti, t.j. službe planiranja v tako organizacijsko enoto, ki bo sposobna obvladati dolgoročno in kratkoročno planiranje, globalno občinsko bilanco, analizirati zaključni račun in finančne učinke posameznih delovnih organizacij ter kontinuirano sodelovati z SDK.

3. Iz sestava oddelka za finance se prenese notranja organizacijska enota — odsek za premoženjsko pravne zadeve — v sestavi upravnega organa oddelka za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve. Že dosedaj je bilo delovanje premoženjske pravne službe po naravi organizacijsko povezano z navedenim oddelkom. Delovno področje te službe namreč ni mogoče več opredeljevati le z vidikov finančnega učinka, temveč na relaciji urbanizacije — gradbenih površin, ki pa so v pristojnosti upravnega organa za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve. S predlagano reorganizacijo bo doseženo bolj ustrezno in učinkovito delovanje sorodnih strokovnih služb.

Poleg teh vprašanj, ki so povzeta iz gradiva za seje vseh treh zborov občinske skupščine, so na dnevnem redu, poleg rednih točk, to je potrjevanje zapisnika in poročila o izvrševanju sklepov ter delegatskih vprašanj, še nekatera soglasja in imenovanja.

Železarski globus

ŠPANJA

Železarno Vergara, ki pripada železarski družbi Union Cerrajeta, bodo modernizirali in povečali proizvodne zmogljivosti. Zgradili bodo novo 70-tonsko električno peč in napravili za kontinuirno vlijanje jekla. S tem bodo povečali letno proizvodno zmogljivost od sedanjih 141.000 ton na 300.000 ton surovega jekla. Rekonstrukcija bo končana v treh letih.

LIBERIJA

V rudniku železove rude Bony Mining, ki je 90 km oddaljen od glavnega mesta Monrovia, bodo zgradili drugo napravo za proizvodnjo peletov. Prva, ki obratuje že od leta 1971 je proizvedla leta 1974 2,4 milij. ton peletov, druga bo imela enako proizvodno zmogljivost kot prva in bo pričela obratovati leta 1977.

PRIZNANJE INTERNEMU ODDELKU JESENIŠKE BOLNICE

Zveza zdravniških društev Socialistične federativne republike Jugoslavije je preko združenja gastroenterologov podelila izredno visoko priznanje za dosežke pri strokovnem poglabljanju in dosežkih uspehih na področju interne medicine predstojniku internega oddelka jeseniške bolnice dr. med. PRIMOŽU VIDALIJU. To izjemno enkratno priznanje oziroma izjemen naziv je prejelo 23 zdravstvenih delavcev Slovenije in od tega le deset internistov, ki se strokovno poglabljajo v posamezna specialistična področja in ki so pri tem dosegli tudi že določene uspehe. To pa je nedvomno tudi priznanje celotnemu internemu oddelku jeseniške bolnice.

Ko smo se nevezano pogovarjali z dr. Primožem Vidali, nam je razložil, da gastroenterologija pomeni specialnost na področju interne medicine, ki se ukvarja s prebavili in obolenji jeter. Ravno na tem področju pa je dr. Vidali s svojimi sodelavci dosegel pomembne rezultate in zato tudi to visoko, enkratno priznanje.

»Na našem internem oddelku«, je nadaljeval predstojnik, »si prizadevamo, da bi ustvarili koncept moderne interne medicine, to pa seveda glede na svojo izredno obsežnost nujno zahteva specialistično usmerjenost kadrov, kar pomeni njihovo stalno strokovno izpopolnjevanje in usmerjanje na določena področja, da dosežemo za tak koncept tudi ustrezen strokovni nivo. Ta strokovna usmeritev pa sega predvsem na tista področja interne medicine, ki so aktualna po frekvenci in patologiji oziroma obolenosti. S tako programsko orijentacijo smo na oddelku v relativno kratkem času dosegli precejšnje uspehe. Poudariti pa moram, da je bilo to mogoče le s pomočjo odličnega zdravniškega tima in imenitnega delovnega kolektiva internega oddelka. V tem je največji delež pri doseženih uspehih.

Predvsem smo uspeli uvesti moderne endoskopske preiskave, to je preiskovanje telesnih votlin in notranjih organov z endoskopom. Z moderno gastroskopijo smo v zadnjih dveh letih napravili okoli 1.000 pregledov, kar z drugimi besedami predstavlja eno najuspešnejših metod za odkrivanje želodčne raka oziroma sprememb na želodcu naploho.

S sodelavcem dr. med. Jernejem Markezem, smo na oddelku uspeli organizirati sodobno koronarno enoto, ki je predvsem namenjena za srčne infarkte. V lanskem letu smo le-teh zabeležili kar 55 primerov, medtem, ko je bilo v tej koronarni enoti za težjimi srčnimi boleznimi v lanskem letu zdravljenih kar 285 bolnikov.

Po zaslugi našega sodelavca dr. med. Miloša Pogačnika, smo uspeli zajeti vse diabetike, vse, ki bolujejo za sladkorno boleznijo in jih tudi skoncentrirati v hospitalu na določen oddelek.

V bližnji bodočnosti, zlasti pa še po dograditvi novega polikliničnega trakta, bomo lahko izvajali usmerjene specialistične ambulantne, kar bo nedvomno za naše delavce in občane precejšnja pridobitev.

Seveda pa pri tem našem delu in prizadevanjih moram omeniti tudi zelo uspešno sodelovanje z vsemi oddelki naše bolnice, predvsem pa z otroškim oddelkom, kirurgijo in ginekologijo.

Ob takem delu in sodelovanju moram reči, da oddelek strokovno uspešno napreduje, pri čemer še prav posebno pozornost namenjam skrb za strokovni kader, njegovo usposabljanje in specializacijo. To pa je mogoče, če so za to voljni in pripravljeni kadri in mi na oddelku imamo take kadre. Vse to in pa odlično delo celotnega kolektiva internega oddelka naše jeseniške bolnice je pogojevalo priznanje, ki sem ga dobil in ravno zato smatram, da je to priznanje našemu celotnemu kolektivu, njihovemu odličnemu in prizadevnemu delu, kakor tudi priznanje naši bolnici kot celoti,« je zaključil razgovor predstojnik internega oddelka.

Pri tem naj še omenimo, da je dr. med. Primož Vidali letos na me-

dicinski fakulteti v Zagrebu opravil postdiplomski študij in prejel diplomsko za študijo iz kardiologije, to je iz področja obolenj oziroma bolezni srca.

Vsekakor je to enkratno, izjemno priznanje dr. med. Primožu Vidali, ki ga je prejel preko združenja gastroenterologov Jugoslavije od zveze zdravniških društev Jugoslavije, tudi veliko priznanje celotnemu kolektivu internega oddelka jeseniške bolnice, kakor tudi bolnice kot celote. Kajti tako pomembni strokovni dosežki so možni le v delovnem, homogenem in strokovno sposobnem in zavzetem kolektivu, tako za delo kot strokovno izpopolnjevanje. Ravno zato želimo, da bi jeseniška bolnica čimprej prišla do novega polikliničnega trakta, kjer bodo ob boljših delovnih pogojih lahko dosegali še večje strokovne rezultate v korist naših delovnih ljudi in občanov.

PIONIRSKA FOTO RAZSTAVA

Foto klub Andrej Prešern bo organiziral v počastitev dneva mladosti OBČINSKO PIONIRSKO FOTO RAZSTAVO. Razstava bo v avlah osnovnih šol Prežihov Voranc in Tone Čufar na Jesenicah v dneh od 24. do 28. maja.

Na tej razstavi lahko razstavljajo foto krožki kakor tudi posamezniki. Predložene fotografije in fotogrami, ki bodo prišli na naslov foto kluba do 20. maja, bo ocenila posebna tričlanska žirija in najboljšim podelila priznanja in nagrade.

Foto klub s tem daje možnost mladim fotoamaterjem, da pokažejo svoja dela javnosti, hkrati pa s tem želijo v svoj klub pridobiti čimveč mladih ljubiteljev fotografije.

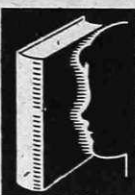
Z OBČNEGA ZBORA OBČINSKE GASILSKE ZVEZE

V sejni dvorani občinske skupščine na Jesenicah so se v soboto popoldne zbrali delegati in gostje na redni letni občni zbor občinske gasilske zveze Jesenice. Poleg delegatov iz gasilskih društev so se občnega zbora udeležili še Boris Lenarčič, zastopnik republiške gasilske zveze, Ivo Ščavničar, predsednik izvršnega sveta občinske skupščine, Jože Vehar, načelnik oddelka za notranje zadeve ter predstavniki občinskih gasilskih zvez iz Radovljice, Trziča in Kranja.

Obširno poročilo o delovanju upravnega odbora občinske gasilske zveze in operativnega štaba sta posredovala predsednik Tomaž Klinar in poveljnik Stane Tramte. Iz poročil je razvidna prizadevnost in uspešnost gasilcev v minulem letu. Napredek se kaže na vseh področjih.

Letošnje leto je za gasilsko organizacijo pomembno, ker bo v kratkem ustanovljena skupnost za varstvo pred požari in tudi zaradi VIII. kongresa slovenskih gasilcev, ki bo v Novi Gorici. Lani so bila organizirana tekmovanja gasilcev, sicer pa so imeli več gozdnih in drugih požarov. Razen tega so gasilci uspešno posredovali tudi pri črpanju vode ob večjih nalivih v lanskem letu.

O nalogah, ki jih bodo morale opraviti gasilske organizacije, je go-

Willy HEINRICH: Geometrija zaskonskega življenja.

Sodobni nemški pisatelj Willy Heinrich ima precej skupnega z nekaterimi rojaki — stanovskimi tovariši. Predvsem s tremi Hansi: s Habebem, Kadesom in Kirstom, pa še z vrsto drugih, ki vsi zajemajo iz sodobnega življenja, ki vsi pišejo bolj ali manj preprosto, stvarno in čitljivo, ki so vsi zmerno napredni oziroma ne skrivajo svojega odpora do dediščine nacizma. Lahko bi celo rekli, da je za odtok bolj resen, da se manj od naštetih trudi pisati po diktatu občinstva. Včasih se zdi, da se nas sploh ne trudi pridobiti s ceneni triki ali melodramatičnostjo.

Tako tudi ne v tem romanu, čeprav bi po naslovu (še bolj pa po opremi slovenske izdaje, za katero pa avtor vsekakor ni odgovoren) lahko sklepali drugače. Naslov namreč namiguje na zakonske tri- in večkotnike. No, če mož vara ženo s svakinjo, je to dovolj mikavno, manj mikavno postane, če se to razkrije, zlasti v primeru, ko je mož finančno povsem odvisen od (prevarane) soproge, pri tem pa nima ne primerne izobrazbe ne poklicnega znanja, da bi se lahko postavil na lastne noge.

In prav to se je zgodilo junaku tega romana. Možakar je že blizu petdesetih, pri tem pa je razvajen, nezadovoljen, vsestransko zahteven. In pri vsem tem zna pisatelj zbuditi v nas simpatije zanj. Človeku se kar dozdeva, da je že večkrat videl ta tip nemškega turista v dragem avtomobilu, utrujenega, zgubljenega, kljub vsemu žilavega, ki je pred desetletji vsekakor moral služiti v Hitlerjevi armadi, zdaj pa, iz tega ali iz drugega razloga, boleha za pomanjkanjem spoštovanja do samega sebe. Kaj je tu simpatičnega? To je težko razložiti, morda je bistvo v tem, da ga je pisatelj znal prikazati »človeškega«, se pravi obremenjenega s človeškimi napakami, kakor jih imamo vsi, človeka, ki je v stiski, kar se prej ali slej primeri nam vsem. Morda je vodilni motiv tega romana vsesplošno razočaranje, ne mladostno razočaranje, ki kometira s heroizmom, ampak zrelo, ki je pripravljen na vsakršne kompromise.

Nad čim je razočaran junak tega romana Rudolf? Nad družbo, v kateri živi, ali nad svojo lastno naravo, ki mu ne da, da bi se odtrgal od te družbe? Tu sploh ne bi bil mogoč roman v pravem pomenu te besede

NOVOSTI NA POLICAH JESENIŠKE KNJIŽNICE

— ker ni pravega romana brez napetosti — če Rudolf ne bi bil kljub vsemu še zmožen zapasti zaljubljenost. Ljubezen oziroma spolnost je takorekoč standardno zdravilo za človeka, ki je potreben prerodenja — v kolikor namesto prerodenja ne sle-

di vrnitev na staro. V romanu menda ni niti enega stavka, ki bi zvenel kot direktna družbena kritika, vendar iz njega veje spoznanje, da svet, ki je tu upodobljen, ni svet, v katerem bi se človek počutil kakor doma.

KONCERT PIHALNEGA KVINTETA RTV LJUBLJANA PRI PRAZNI DVORANI

V torek, 6. aprila je na Jesenicah v dvorani gledališča Tone Čufar, gostoval pihalni kvintet RTV Ljubljana. Ob 18. uri so koncertirali za glasbeno mladino, ob 19.30 pa za ostalo občinstvo Jesenice.

Predno predstavim ta izvrstni — verjetno pri nas doslej najboljši profesionalni pihalni kvintet, naj povem, da je na koncertu za mladino bilo približno 140 poslušalcev, kar je zadostno število na večerni prireditvi pa je bilo le okoli dvajset ljubiteljev te vrste glasbe.

Pihalni kvintet RTV Ljubljana je bil ustanovljen leta 1958. Sestavlja ga: Jože Pogačnik flauta, Božo Rogelj oboa, Alojz Zupan klarinet, Jože Banič fagot in Jože Falout rog. Vsi so člani simfoničnega orkestra RTV Ljubljana, ki tudi solistično nastopajo, delujejo pa tudi na pedagoškem področju. Kvintet največ snema za potrebe RTV Ljubljana, zadnjih pet let pa uspešno koncertira doma in na tujem. S svojimi kvalitetnimi nastopi so si pridobili številna priznanja. Na sporedu imajo vsa pomembnejša dela svetovne literature in dela jugoslovanskih avtorjev. Umetniški vodja ansambla je znani profesor Miha Gunzek.

Na večernem koncertu, pred PO-RAZNO MAJHNEM ŠTEVILU poslušalcev, so se predstavili z deli Farkasa, Mozarta, Rossinija, Shermanskega in Miheliča. Tovrstno muziciranje zahteva od vsakega člana kvinteta popolno koncentracijo in tehnično obvladanje svojega instrumenta. Vsak je za sebe solist. V taki zasedbi ni mogoče pričakovati pomoči od »štirim kolegom«, ali kaj izpustiti. Pri tako zbranih umetnikih — mojstrih, to tudi ne pride v poštev. Vsi so vrhunski tehniki in so celoten spored ustvarili v visokem umetniškem slogu; intonativno čisto, ritmično metronomsko natančno in briljantno v zvoku. Posebno pozornost in vrednost je predstavljala skladba mladega slovenskega skladatelja Pavla Miheliča (roj. 1937) TEAM, (Tim). Delo ki je nastalo 1975. leta je posvečeno ravno pihalnemu kvintetu RTV Ljubljana. To je skladba s solistično oblikovanjem gradivom, navezano na specifično tonsko izraznost posameznih instrumentov v pihalnem kvintetu. Skladatelj je dal članom kvinteta možnost za improvizacijo tistega kar ni napisano v partituri. Seveda, vse improvizacije so dovoljene v okviru timske interpretacije, pa odtod tudi prihaja naslov skladbe TEAM. Vsekakor je to nekaj novega za ljubitelje glasbe. Pri izvedbi te skladbe pa ni bilo čutiti pretiranega improviziranja. Nekaj disonantnih akordov je celo prijetno zvenelo. Tudi druge improvizacije, kakor razna vibrata, tremola in klizanda, so zelo uspeli. Kaj takega zmorejo le umetniki vrednosti tega ansambla. Zato so bili od maloštevilnih poslušalcev tudi topla nagradna za aplavzi.

Udeležba na večerni prireditvi je bila prazna. To se je dogodilo tudi ob koncertu simfoničnega orkestra RTV Ljubljana in ob zadnji premieri gledališča Tone Čufar Jesenice, o čemer smo že pisali v Železarju. Mislim da je to za Jesenice nenormalen pojav. Trdim, da je na Jesenicah toliko ljubiteljev glasbe in gledališča, da bi tovrstne prireditve morale biti bolj obiskane. Menim, da je problem neke druge. Če bi bile prireditve organizirane z večjo odgovornostjo in skrbjo za čimboljšo udeležbo, bi bil obisk zanesljivo boljši.

Zdi se mi, da odgovorni v gledališču še niso utrlj prave poti do obiskovalcev. Morali bi pristopiti k boljši propagandi in organizaciji obiska. Za začetek bi se programsko morali popolnoma usmeriti k željam ljubiteljev gledališča. Mogoče bi bila pri občanah potrebna anketa, kakšna dramska dela si želijo in celo v katerem času. Morda bi bilo dobro razmisлити o ustanovitvi gledališčne komune, ali kaj podobnega. Oblik za razrešitev problema je več, potrebno pa je ukrepati.

Za različne prireditve vstopnice brezplačno delijo članom delovnih kolektivov. Vstopnice so »razprodane«, obiskovalcev pa ni! Tisti, ki sprejmejo brezplačne vstopnice, bi se morali čutiti moralno obvezne, da pridejo na koncert ali da vstopnico odstopijo sodelavcu. Organizator prireditve je računal na njihov obisk, saj vsaka organizacija prireditve zahteva znatne denarne izdatke in trud, včasih pa tudi razne te-

žave. Zakaj naj bi vse to ostalo brez tistega pravega priznanja — zadovoljivega obiska?

V občini Jesenice imamo nekoliko pevskih zborov in pihalni orkester Jeseniških železarjev. Nerazumljivo je, da člani teh glasbenih skupin tako malo zanimajo nastopi umetnikov kot so simfonični orkester in pihalni kvintet RTV Ljubljana? Če bi se samo polovica teh aktivnih glasbenikov udeleževala takih prireditev, bi že nekaj pomenilo, imelo bi pa verjetno tudi vpliv na ostalo občinstvo, znanec in prijatelj. Pihalni orkester Jeseniških železarjev, kateri pripravlja zelo ambiciozne programe, je prav pred nastopom kvinteta v isti zgradbi imel svojo vajo, toda na koncertu smo videli samo enega njihovega člana! Mislim, da bi vsem članom godbe na pihala zelo koristilo, če bi prisostvovali koncertu. Saj bi jim tisto kar bi slisali zelo koristilo pri njihovem izpopolnjevanju.

Franjo Ropret

VINKU KAVALARJU V SLOVO

Tretjega aprila smo pokopali na pokopališču v Ratečah Vinka Kavalarija, ki je komaj dopolnil 56 let. Pokojni Vinko je bil nekaj let po drugi svetovni vojni zaposlen v Železarni, kasneje pa je zamenjal poklic. Pred tremi leti se je zaradi bolezni invalidsko upokojil.

Kakor mnogi naši rojaki je bil tudi on zaradi sodelovanja z narodnoosvobodilnim gibanjem leta 1944 aretiran in nato v maju istega leta poslan v zloglasno koncentracijsko taborišče Flossenbürg na Zgornjem Bavarskem. Tu je našel številne svoje rojake, med njimi tudi svojega sovaščana pokojnega Janeza Makovca, ki je bil v taborišču že od jeseni 1943. Vinko je kaj kmalu prišel v stik z najbolj zavednimi rojaki in kasneje tudi z odporniškim gibanjem drugih narodnosti. Tako je tudi postal član razvejane verige podtalnega delovanja v taborišču. S trdnim povezavo, tovarištvom, samoodpovedjo in moralno pomočjo, so se tu reševali človeška življenja in tu je pokojni Vinko aktivno sodeloval. Tudi v dnevih evakuacije taborišča, v drugi polovici aprila 1945, ko je bilo po verodostojnih podatkih postreljenih okoli 4.000 oslabilih zapornikov, od skupnega števila 16.000, je Vinko marsikomu pomagal, da je lahko zdržal.

Ko je bila pred leti osnovana pri republiškem odboru ZZB NOV komisija za zapornike, deportirane in internirane, odbor grupe Flossenbürg je bil tudi Vinko izvoljen v ta odbor. Njegova posebna skrb je bila zbiranje dokumentarnega gradiva o tem taborišču, kjer je izgubilo življenje 73.696 ljudi 18 narodnosti. Zadnja leta je bil povezan z zvezo nemških političnih zapornikov koncentracijskega taborišča Flossenbürg in od tam je prejemal razne podatke in zapiske ter fotokopije raznih dokumentov. Nekajkrat je tudi organiziral in vodil izlet v ta, nekdanj tako obsovačen kraj, kjer je sedaj zelo lepo urejen in oskrbovan spominski park. Od pokojnega Vinka sta se poslovila ob odprtem grobu član smučarske zveze in njegov tovariš iz taborišča. s. š.

Dr. med. Primož Vidali pri svojem delu v bolnici Jesenice

Dopisujte v Železarja

JESENICE : ALPLES 0:1 (0:0)

V drugem kolu spomladanskega dela prvenstva so Jeseničani odigrali prvenstveno tekmo z moštvom Alplesa in srečanje izgubili z rezultatom 1:0 (0:0). Vse do sredine prvega polčasa je bila igra enakovredna in se je igralo predvsem na sredini igrišča. V drugem delu prvega polčasa so Jeseničani prevzeli pobudo in potisnili goste na njihovo polovico igrišča. V tem delu igre so si ustvarili nekaj lepih priložnosti za doseg gola, vendar napadalcem ni uspelo premagati vratarja gostov.

Tudi v drugem polčasu so Jeseničani igrali zelo dobro, toda žal le do kazenskega prostora gostov, kjer so se največkrat njihove akcije tudi končale. Gostje so se v glavnem le branili in poskušali s hitrimi nasprotnimi napadi po krilih presesteti domačine. To jim je v 80. min. igre, ko so izkoristili nespornost v naši obrambi tudi uspelo in dosegli zmagoviti zadetek. V zadnjih devetih minutah so Jeseničani imeli tri izredno lepe priložnosti da bi rezultat vsaj izenačili. Najprej je v 83. min. E. Rakovič zgrešil žogo, ko je bil sam neoviran pred nasprotnikovimi vrati. V 86. min. je imel izdelano priložnost Zoran Kramar, vendar je zamudil in priložnost je splavala po vodi. Samo minuto, pred koncem tekme so Jeseničani imeli zadnjo priložnost da bi rešili točko. E. Rakovič, ki je sicer dobro igral vso tekmo, je lepo preigral obrambo gostov in mesto da bi žogo podal v sredino, kjer so bili trije naši igralci popolnoma neovirani, je sebično slabo streljal naravnost v vratarja gostov in zmagaja je odšla v Železnike popolnoma zaslužen, kajti moštvo, ki ne zna iz destih priložnostih doseči zadetka, tudi ne zasluži boljše uvrstitve na prvenstveni lestvici. S tem porazom so jeseniški nogometaši zdrknili na prvenstveni lestvici s šestega na osmo mesto.

TRIGLAV : JESENICE 0:3 (0:1)

V soboto, 10. aprila so jeseniški mladinci v Kranju odigrali prvenstveno tekmo z moštvom Triglava in zmagali z rezultatom 3:0 (1:0).

Jeseničani so bili vso tekmo boljše moštvo in so zaslužen zmagali. Predvsem so nadigrali domačine v drugem polčasu, kar dokazuje, da so naši mladinci fizično dobro pripravljeni na prvenstveno sezono. Pri naših so se zlasti odlikovali Črnalič in Berčič, v napadu ter Zubanovič in Tkalec v obrambi.

Gole za NK Jesenice so dosegli Črnalič 2 in Berčič.

MEDVODE B : JESENICE 0:10 (0:3)

Pionirji so gostovali v Medvodah, kjer so premagali drugo moštvo tamkajšnjih pionirjev z visokim rezultatom 10:0 (3:0).

Naši najmlajši nogometaši so bili mnogo boljši nasprotnik in so zaslužen zmagali. Gole za jeseniško moštvo so dosegli: Lamberger 4, Kucko 3, Bešič, Radič in Bakič po enega.

V soboto, 17. aprila gostuje člansko moštvo v Lescu, kjer bodo odigrali prvenstveno tekmo z moštvom Lesc. Tekma bo ob 16. uri.

Rokomet

V TRETJE GRE RADO

V soboto, 10. aprila so rokometarji Jesenic na igrišču za osnovno šolo gostili B ekipo Slovana, ki je imela v svojih vrstah tudi dva člana A ekipe, Šafariča in Pernerja.

Tekma se je za Jeseničane pričela zelo slabo. Gostje so izkoristili neuspešne poizkuse Jeseničanov v napadu in s hitrimi protinapadi povedli s 5:1. Domači so nato zaigrali trše v obrambi in prodorneje v napadu ter razliko počasi zmanjševali. Pri rezultatu 9:9 se je zdelo, da so Jeseničani premagali začetne težave in v taki vni so spet naredili nekaj napak, ki so jih gostje izkoristili in povedli s 14:9, ter končno dobili tudi prvi polčas s 16:13.

V drugem polčasu so Jeseničani spremenili taktiko igre. Z menjavami in sicer tako, da sta samo v napadu igrala Sefaj in Šubic, za igro v obrambi pa sta namesto njih vstopila Pogačnik in Radinovič, so okrepili obrambo, pa tudi njihovi napadi so postali hitrejši in domači rokometarji so izenačili na 16:16 in nato prevzeli pobudo v svoje roke. Vodili so z enim ali dvema zadetkoma in na koncu zaslužen premagali odlične goste z 26:24.

Za Jesenice so igrali: Boldžar, Močnik, Korenč, Varl, Šporar J., Sefaj 1, Peterneš 8, Prešern 3, Pogačnik 3, Šubic 4, Pavlič 5 in Radinovič.

Sedemmetrovke: Jesenice 3 (2), Slovan B 5 (4); izključitve: Jesenice 4 min., Slovan B 4 min.

Tekmo sta z manjšimi napakami sodila Bašar iz Kranja in Udir iz Besnice.

Jeseničani so v soboto prikazali eno boljših iger in lahko pohvalimo celotno ekipo, kateri je v boju za obstanek vsaka točka dragocena.

Po visokem porazu v prejšnjem kolu, so tokrat zaigrali resneje in kolektivno. Predvsem v drugem polčasu, ko so narekovali svoj način igre so pokazali, da se z borbenostjo, da veliko doseči. Predvsem so domači rokometarji zaigrali trdo v obrambi in le izkušenejša igralcema gostov Šafariču in Pernerju, ki sta sama dosegla 13 zadetkov, je uspelo z zadetki ali odličnimi podajami spraviti domače moštvo v mat položaj.

Tokrat se je na igrišču za osnovno šolo na Jesenicah zbralo lepo število privržencev rokometu in so bili lahko s prikazano igro obeh ekip zadovoljni.

Jeseničani, ki bodo to soboto, 17. aprila gostovali v Kamniku, pri istomijski ekipi, ki je trenutno na tretjem mestu LCRL, imajo po štirinajstih tekmah enajst točk in so na devetem mestu med dvanajstimi ekipami.

TRIGLAVSKI TURNI SMUK

Gornjesavska planinska društva bodo tudi letos, 18. aprila organizirala in izvedla že IX. tradicionalni triglavski turni smuk.

Cesta je prevozna iz Mojstrane preko Tnala, Zgornje Radovne v dolino Krme ali prek Bleda po dolini Radovne skoraj do konca doline Krme (Zasipski planina). Pristop od Kovinarske koče na Zasipski planini čez Polje v Zgornjo Krmo, mimo Lavske koče, prek Apnenice do Staničevega doma (5-7 ur hoje). Vzpon iz Krme do Staničevega doma opravi udeleženci v soboto, 17. aprila, pri čemer naj upoštevajo svoje fizične sposobnosti.

Kovinarska koča bo odprta od petka, 16. aprila, popoldne do nedelje. Za prenočevanje v njej pridejo v poštev le oddaljenejši udeleženci. Tudi Staničev dom bo le zasilno oskrbovan v soboto, 17. in nedeljo 18. aprila (pijače, čaji, prenočišče). Suho, kalorično hrano morajo prinesiti udeleženci s seboj.

Oprema: poleg smučí, toplo obleko, rezervno perilo, gamaše, rokavice, kapo, snežna očala in primerni čevlji za hojo. Proga triglavskega turnega smuka bo označena z zastavicami. Poteka pa iz grebena Rži nad Staničevim domom v kontu Rjavine, prek Apnenice do pastirske koče pod Oklom. Dalje na Polje in prek melišč pod Drazkimi vrhovi v dolino Krme. Proga je dolga približno 7 km.

Start bo v nedeljo, 18. aprila, ob 8. uri zjutraj. Turni smuk ni tekmovalnega značaja. Vsak udeleženec vozi snežnim prilikom in svojim smučarskim sposobnostim primerno - na lastno odgovornost. Za tehnično izvedbo in eventualno reševanje so zadolženi alpinisti in reševalci z Mojstrane, za administracijo PD Martuljk, za oskrbo obeh planinskih postojank pa PD Javornik-Koroška Bela. Udeleženci prejmejo za enkratno vožnjo bronasto značko, za trikratno srebrno in za petkratno udeležbo zlato spominsko značko.

Organizatorji računajo na lepo vreme in dober snež. V slučaju slabega vremena bo smuk preložen.

Gornjesavska planinska društva

Jeseniški pionirji in cicibani so v letošnji sezoni osvojili preko 40 prvih mest na različnih tekmovanjih. Spredaj: Barbara Kunc, Matjaž Prestereš, Matej Oblak, Matjaž Naglič, Jani Pirc in Aleš Podrekar, zadaj pa: Saška Veseš, Barbara Benedičič, Brigita Kežar, Mateja Rakovec, Aleš Kunc, Grega Benedik, Rok Čelesnik in Bojan Kavčič.

Odbojka

JESENICE : KRKA 3:1 (-6, 14, 11.)

Igralke OK Jesenic, so v petem kolu gostovale v Novem mestu pri ekipi Krke v naslednji postavi: Mahnič, Rabzelj, Baloh, Tušar, Tomažič, Lukek in Purger.

Že iz rezultata je razvidno, da je bil to spopad dveh enakovrednih ekip, v katerem pa so naše igralke z raznovrstnejšo igro na mreži, zabeležile tretjo zaporedno zmago v spomladanskem delu prvenstva.

Prvi set so gostje začeli zelo poletno in povedle s 4:1, nato pa so domačinke s servisi Piličeve in Bohove povedle s 13:4. Jeseničankam je do kraja seta uspelo osvojiti le še dve točki. Ponovila se je stara napaka, sprejem servisa, katere naše igralke nikakor ne morejo odpraviti.

V drugem in tretjem setu, se je odvijala izenačena borba za vsako točko. Ekipi sta se stalno menjavali v vodstvu, vendar so kljub nekaj zaključnim žogam pri rezultatu 14:13 za domačinke, gostje le našle nekaj dodatnih moči in oba seta odločile v svojo korist.

V četrtem setu pa so naše igralke, kljub nesramnemu navijanju občinstva, prevzele pobudo in z dobro igro, tako v polju kot na mreži, popolnoma nadigrale domačinke, ki so pri rezultatu 13:8 nekoliko ublažile poraz.

Obe ekipi sta prikazali dokaj kvalitetno odbojko. Boljši element igre pri naši ekipi, je igra na mreži, med-

tem ko je slabši del, prav najvažnejši element sprejem servisa oziroma igra v polju, od katere zavisijo vse nadaljne variante - akcije. Da bi vsaj nekoliko popravile napake, bi morale imeti, tolikokrat že omenjene, boljše pogoje za trening.

Trenutno je ekipa na prvenstveni lestvici na sedmem mestu, vendar si uvrstitev lahko popravi že v naslednjem šestem kolu, ko ponovno gostujejo in sicer v Kopru, pri zadnje-uvrščeni ekipi, ki doslej še ni v nobenem srečanju osvojila obe točki, čeprav je precej napredovala.

ACO

OBČNI ZBOR STRELSKE DRUŽINE

V ponedeljek, 19. aprila ima strelska družina Matija Verdnic Jesenice svoj občni zbor, na katerega vabi vse člane, mladince in ostale prijatelje strelskega športa.

Občni zbor bo v prostorih strelskega doma Matija Verdnic ob 18. uri.

DEJAVNOST ŠŠD PREŽIH VORANC

Na osnovni šoli Prežihov Voranc deluje šolsko športno društvo. V njem so vključene vse učenke in učenci od petega do osmega razreda, ki med seboj prirejajo tudi medrazredna tekmovanja v različnih panogah. V zimskem času je bilo odigrano košarkarsko prvenstvo, ostala (npr. rokometno) pa bodo na zunanjih igriščih, zaradi prezasedenosti telovadnice, ki jo uporabljamo skupaj s sosednjo šolo in klubi športnega društva Jesenice.

Medrazredna tekmovanja v košarki so služila tudi za izbiro košarkaške reprezentance šole. Fantje so v občinskem šolskem košarkarskem tekmovanju dosegli naslednje rezultate:

OŠ Prežihov Voranc : OŠ Kranjska gora 45:35; OŠ Prežihov Voranc : OŠ Mojstrana 52:36 in OŠ Prežihov Voranc : OŠ Tone Čufar 49:41.

Najučinkovitejši strelci so bili: Rakovič, Klinar in Mežnarc.

Dekleta pa so igrala: OŠ Prežihov Voranc : OŠ Mojstrana 55:29; Prežihov Voranc : OŠ Tone Čufar 28:21 in OŠ Prežihov Voranc : OŠ Kranjska gora 15:48.

Najučinkovitejši strelci sta bili: Potočnikova in Črnočičeva.

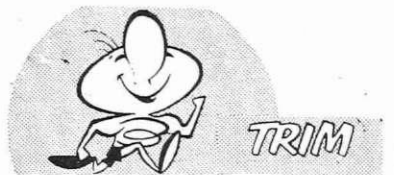
Ostali rezultati medšolskih srečanj so bili - za dečke:

PODPISAN SPORAZUM O USTANOVITVI ZVEZE TABORNIKOV

Jeseniški taborniki so na zadnji konferenci podpisali samoupravni sporazum o ustanovitvi zveze tabornikov občine Jesenice. Med drugim so na konferenci govorili tudi o letošnjih akcijah, o organiziranju občinskega taborniškega tekmovanja, razpravljali pa so tudi o vprašanju prostora za potrebe zveze.

V naši občini je zveza tabornikov ena najbolj množičnih specializiranih organizacij, saj šteje več kot 900 članov. Organizirani so v petih odredih in sicer Jeklarji, Plavžarji, odred pod Prisojnikom, odred pod Stolom in Aljažev odred.

J.

MASOVNA OČIŠČEVALNA AKCIJA

Na seji turističnega društva, ki je bila 12. aprila, so se ob navzočnosti predstavnikov osnovnih šol dogovorili, da bodo letos izvedli očiščevalno akcijo 23. aprila, oziroma, če bo ta dan slabo vreme pa 7. maja od 15. do 18. ure. Dogovorili so se, da bodo pri tem sodelovali vsi šolski otroci. Papir in smeti bodo nabirali z zašiljenimi palicami in jih stresali v vrečke ter škatle, vse to pa odlagali v smetnjake in kontejnerje. Delavci komunalnega podjetja Kovinar Jesenice bodo vse to naslednji dan spraznili.

Predvidevajo, da bo iz vsake šole pri tem sodelovalo najmanj 200 učencev. Celotno področje Jesenic so razdelili na več sektorjev. Otroci osnovne šole Koroška Bela bodo očistili področje od Potok, Javorniškega rovtja, Blejske Dobrave do bencinske črpalke na Jesenicah. Učenci posebne osnovne šole bodo pobrali smeti najprej do doma TVD Partizan. Za učence osnovne šole Prežihov Voranc je dogovorjen rajon od Straže do hotela Korotan in Podmežakljo. Za šolo Tone Čufar pa od hotela Korotan do bolnišnice. Otroci na Hrušici bodo očistili njihovo naselje.

Predstavniki komunalnega podjetja Kovinar in oddelka za komunalne zadeve SOB Jesenice bodo po končani akciji pregledali teren in ocenili uspeh ter predlagali nagrado. Učenci bodo denar namenili za majski izlet.

Namen akcije je predvsem vzgojni in to za otroke, kot tudi za odrasle prebivalce. Priprani smo namreč, da bo po opravljenem delu vsak boljše skrbel za čistost okolja. Drugi namen pa bo veskakov dosežen z opravljenim delom, saj je lanskega letna akcija pokazala, da so učenci pobrali vse od odvženih vžgalic naprej.

B.